

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., ROKK SZILARD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 443-26, JOZS. 334-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 líra, 2 francra frank

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTOJ
REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-15

VI. évfolyam

Budapest, 1927 augusztus 29

35. szám

A klagenfurti törvényszék hitvesgyilkosság gyanúja miatt kérte Erdélyi Béla dr. letartóztatását a budapesti rendőrségtől

Forgács Annust a család hazautazása után a klagenfurti törvényszék exhumáltatta és fölboncoltatta és a boncolás adatai alapján adta ki az elfogatóparancsot Erdélyi Béla dr. és Gáldy Nándor Máv. főfelügyelő ellen

Forgács Annus nem a lezuhanás következtében szenvedett sérüléseibe halt bele, hanem a szerencsétlenség utáni negyednapon halt meg váratlanul. — Az osztrák bíróság Erdélyi Beláék tizezreddolláros balesetbiztosításának részleteire is kérte a nyomozás kiterjesztését

Forgács Annus súlyos tér- és mélységiszonyban szenvedett, amelyről férje is tudott

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután a bécsi rendőrség sűrűs uton telefonon közölte azt az elfogatóparancsot, amelyet a klagenfurti Landesgericht a Millstätt am Seeből utrakelt dr. Erdélyi Béla budapesti földbírók és dr. Gáldy Nándor budapesti Máv.-főfelügyelő ellen gyilkosság gyanúja miatt adott ki és amelyben kéri mindkettőjük azonnali letartóztatását.

A bécsi rendőrség sűrűs uton, telefonon közölte azt az elfogatóparancsot, amelyet a klagenfurti Landesgericht a Millstätt am Seeből utrakelt dr. Erdélyi Béla budapesti földbírók és dr. Gáldy Nándor budapesti Máv.-főfelügyelő ellen gyilkosság gyanúja miatt adott ki és amelyben kéri mindkettőjük azonnali letartóztatását.

A bécsi rendőrség közölte még, hogy a két elfogatóparancs eredetileg a bécsi rendőrséghez érkezett a klagenfurti Landesgerichttől, Erdélyi és Gáldy azonban időközben már átutaztak Ausztria területén és így az elfogatóparancsot az osztrák rendőrség neig hajthatta végre. Az elfogatóparancs továbbítása után végül jelezte a bécsi rendőrség, hogy az elfogatóparancs indokolása és az ügy egyéb iratai postán fognak Budapestre érkezni.

Miután a rendőrségek nemzetközi gyakorlatában a sűrűség esetében telefonon vagy táviratban főként külföldi elfogatóparancsokat a preventív intézkedések érdekében — az egyes államok rendőrségei respektábil szokták, a budapesti főkapitányságon is azonnal intézkedés történt, hogy végrehajtsák az elkövető klagenfurti megkeresést. A főkapitányságról több detektív sietett ki a Délvisut pályaudvarára, ahol dr. Erdélyi Béla és dr. Gáldy Nándor megérkezését várták. A detektívek időközben megszerették mindkettőjük személyleírását, hogy az utasok kiszállásánál fölismerhessék őket. Este 1/10 órakor futott be a vonat, amellyel dr. Erdélyi Béla és dr.

Gáldy Nándor, Erdélyi édesanyjával és az elhunyt Forgács Anna szüccével együtt érkeztek meg Budapestre. A temetésről jöttek. A családtagok — mit sem sejtve — azonnal antóra ültek és behajtottak a városba, dr. Gáldy Nándorral együtt. Erdélyi Béla azonban a peronon maradt, mert ott várta ügyvédje, dr. Darvas János, aki már itt tájékoztatni akarta arról, hogy szerencsétlen felesége halálának körülményeiről olyan verziók keringenek, amelyekkel szemben azonnal információra kelte a nyilvánosságot. Dr. Erdélyi Béla meglepetten hallgatta dr. Darvas és eközben hozzáérték a detektívek és fölkérték, hogy menjen be velük a főkapitányságra. Miután dr. Gáldy Nándor ekkor már nem volt a pályaudvaron, Erdélyi egyedül ment be a detektívekkel a főkapitányságra, ahol azonnal kihallgatták.

Dr. Erdélyi Béla jegyzőkönyvébe mondotta,

hogy feleségét a múlt hét szombatján látszólag könnyebb baleset érte Millstätt am Seeben, ahol nyaraltak, felesége a szerencsétlenség után néhány napig gyöngédkedett és a negyedik napon váratlanul meghalt. A holttestet a hatósági orvos vizsgálta meg, felesége halálával kapcsolatban semmi olyan mellék-körülmény föl nem merült, amely érthetővé tenné előtte a rendőri intézkedést. Annak a gyanújának adott kifejezést, hogy

elutazása után valami ellensége koolhatott vádat ellene

és csak misztikus bejelentés alapján adhatták ki az elfogatóparancsot.

— Nyugodtan nevez — mondotta — a vizsgálót el!

Dr. Erdélyi Bélát e rövid első kihallgatása után még szombaton este őrizetbe helyezték és így az éjszaka a főkapitányságon az őrizet-

Nem akarjuk elhinni

Ne rémülj te boldogtalan pesti polgár, mikor bódult föl kiszállasz reggel az utcára s a kövezetet fölzedve látod az úttesten, pillanatra se engedj olyan lázalmot gyulni a szemed előtt, hogy itt barikádokat tép föl a kétségbeesés... nem, barátom, ne legyenek expresszionista látomásaid: azok a zord alakok, akik lehajolnak a kőcsozákok közé, azok a Beszkört kövezői, akik csupán azért lépik el reggel a Lipót-körutat meg a Rakóczi-utat, azért hányják jobbra-balra a fölboncolt uttestre a torlaszokat, hogy a széperőzítőnknek adjanak egy pajzán kis nyaklevest és kedélyesen ugrassák a sofforókat meg a konflisokat, akik hirtelen nem tudják, merre kerüljek el egymást meg a villamost. Egész éjszaka éppen elég ideje volna a Városnak ezeket az ócska kövezeteket toldozni-foldozni, s nem a nappali forgalmat megkontrázní vele következetesen. De talán valami szép tendencia van ebben a módszerben, hogy nappalra hagyják, amit éjszaka kellett volna elintézni. Mutatni akarják, hogy törődnek velünk, és tüntető példát kívánnak adni igyekezetre, munkára s aztán színi, elevenségszámunk a főváros arcára vele, a sürgéssel-forgással, a kocsisok zavart hűbójával, a villamos boldog csöngetésével meg a kalapások vadító zengésével a kövön... igen, drága barátom, pesti polgár, ez a buta zsi-vaj, amivel a kövezet korrigálása jár, ez, meg a mindennapi gondjaid követelő ordítása a lelkedben, elnyomják, ájulásba álomba ejtik azt a vészkiáltót, amely a város háza bástyáiról riadt meg és zng és bug a föld körül. El akarják venni Budapest autonómiáját. Hallod? Tudod? Erzed? Van még az ereidben annyi élanja a vérnek, hogy az arcodba szökjön? Egy hangos nyögést van-e még becsülete kiadni a gégednek, amelyben oly régen elfutott a szabadság dala? Az adón, a házbéren, a patikává lett piacon, a szeptemberi iskolapénzen túl jut-e még gondod, gondolati, aggodalmad és igényed, a sorsod, a jövődöd, az emberi hivatásod iránt? Emlékszel még ünnepekre, illuziókra, egy fölöttébb férfi, egy dolgozó polgár öntudatára, jogörzésének integritására, világos egére, melyben eszmények ünnepi zászlai lebegtek? És sejtjed, hogy szép csöndesen kezdenek kifelé tuszkolni az örökséged utolsó holdjáról, amit még megtartottál, utolsó menedékdédből, hol magadban egy szabad nemzetnek a maga sorsát intéző polgárát tisztelhetted? A belügyminiszter nem győzi elmegetni, mennyire tiszteli a főváros autonómiáját. Nem, mi nem is akarjuk elhinni, hogy elvegye ezt az autonómiát a kormány, mi nem tudjuk megadni magunkat ennek a lehetetlen föltesznek. A nemzet hagyományokhoz való visszatérés karában, a magyar múlt, a magyar erények jövődöt szülő szerelme idején a legbetegebb ellentmondás a kormányzat részéről, egy ós, szent jogot kiirtani akar, Pest polgárainak bele szólási és ellenőrzési jogát a városnak sorsának intézésébe. De meg kellett, bajh, szoknunk az életünkre rogyott évadokban, hogy véres valóságunk nyögjünk mindazt, amit lehetetlennek hittünk... és ha a belügyminiszter végrehajtja azt a kormánytervet, amely minden esetben elbukthathatja a törpévé nyomorított választott testület akaratát, hát ezzel a raffinált fascizmussal örökre löttek az ország első megyefővárosa önkormányzatának. Esmélsz vajjon, te agyonfáradt pesti polgár? Mi lesz veled? Ha egy gazdasági szaxofonista a Gellértfogó tetejéről süvöltözne rád, azt se hallanád!

sok közös cellájában töltötte. Dr. Erdélyi Béla, aki fiatalos megjelenésű, karcsú, napbarnított, teltarcú, nyírólt bajuszos férfi, tédruadrágos nadrágban érkezett a főkapitányságra. Balkarizán fekete svazszalag, jobbszemen monokli. A közös cellában egész éjjel vízszintű. Reggel engedélyt kért, hogy reggelit nozibanason. Közében vasárnap a reggeli órákban a központi ügyelet **jelentést kért a bécsi rendőrség telefontársaságáról és az őrizetvételről** és az iratokkal fölküldték a sérülési osztály vezetőjéhez. dr. Szrubián Dező rendőrtanácsoshoz, aki, miután az ügy szokatlanul súlyos jelentőségének látszott, maga kezdte meg a nyomozást. Mindenekelőtt lekontrolláltatta, hogy a telefon után érkezett **letartóztatási parancs autentikus-e.** Az érdeklődés folytan

vasárnap reggel telefon után már arról is értesítette a bécsi rendőrség a budapesti főkapitányságot, hogy a klagenfurti laudescericht az elfogatóparancsot dr. Erdélyi Béla elhunyt felesége ügyében a tulgyosran kiadott temetési engedély után végrehajtott exhumálás és a boncolás eredménye következtében adta ki.

Miután az értesítésből a budapesti rendőrség előtt nyilvánvaló lett, hogy **Förgács Annát férje és a gyászoló család elutazása után**

exhumálták és fölboncolták

Millstadtban s a boncolás eredménye alapján történt az elfogatóparancs kiadása, az ügyben azonnal a legközelebbiekben **nyomozást** indítottak meg. Dr. Szrubián Dező rendőrtanácsos táviratban fordult a klagenfurti Landesgerichthez, a bécsi és a Millstadt am Seei rendőrséghez, hogy a legsürgősebben küldjék meg Budapestre az **elfogatóparancs indokoltát s az ottani tanúk vallomási jegyzékonyveit.** Még mielőtt vasárnap reggel a további kihallgatásokhoz fogott volna Szrubián rendőrtanácsos, megjelent nála dr. Daray János, dr. Erdélyi Béla ügyvédje és előterjesztést tett Erdélyi azonnali szabadlábrahelyezése érdekében, amit azzal indokolt, hogy **egyszerű gyanúsítás alapján a külföldi hatóságok nem volt joga elfogatási parancsot kiadni egy magyar állampolgár ellen.** Dr. Szrubián rendőrtanácsos kijelentette, hogy ezt az előterjesztést **nem veheti figyelembe.**

olyan adatok érkeztek a rendőrséghez, hogy az ügy komoly kivizsgálást követel.

Erdélyi Béla vallomása

— **Fiatal feleségemmel** — mondotta — Millstadt am Seeben nyaraltam. Szent István napján délután nagyobb társasággal együtt kártyáztunk a szálloda terraszán, amiközben feleségem többek jelenlétében fölcsóított, hogy **szeretne egy kis sétát tenni velem.** Udvariasan elbucsuztunk a társaságtól és elindultunk a szőlő melletti sétányon. Már visszafelé akartunk jönni, amikor a meredek út szélén feleségem egyszerre csak nagyot sikoltott: **„Jaj, elcsuszom!”** és már lezuhant. Rémülten néstem utána és láttam, hogy

mintegy 17 méter mélységbe bukott le. Teljes erővel rohantam a furdőhely felé, hogy segítséget hívjak. Utközben taláلتottam **Löv Zoltánnal,** egy pesti bankigazgató nejével és kértem, legyen segítségemre, mert Anna lezuhant a mélybe. Együtt szaladtunk arra a helyre, ahova a feleségem leesett. Azt hittem,

holtan fogjuk találni a szőnyeg zuhanás után s a legnagyobb örömrőre saját lábán mosolyogva jött felénk.

Lőwnét pillantotta meg legelőször és így szólott hozzám: **„Képzetem, hogy meg van jéved Béla, elcsusztam, lezuhantam, de szerencsére kisebb szűzősoknál nagyobb bajom nem történt.”** Erre a jelenetre tanum Löv Zoltán neje, aki tanusíthatja, hogy

feleségem közvetlenül a baleset után sem panaszkodott ellenem,

szívélyesen fogadott, sőt az volt a legelső gondja, hogy én nagyon megijedtem-e. Ez bizonyossága annak, hogy nem követtem el elene semmit és **minden kombináció ráigalom.** Feleségemet, bár saját szavai szerint is csak könnyebben sérült, röztűn hazavittém a hotelbe, ápolattam, orvost is hívtam hozzá. Az

Miután azonban az exhumálási és boncolási jegyzékonyv s a külföldön kihallgatott tanúk vallomási jegyzékonyveit meg nem érkeztek meg Budapestre, ezért a főkapitányságon úgy döntöttek, hogy az **elfogatási parancsban kért letartóztatást a budapesti rendőrség nem fogantatósítja, hanem**

dr. Erdélyi Bélát csupán őrizetben tartják

addig, amíg a **részeletes nyomozást a külföldi adatok segítségével le nem folytathatják.** Mialatt dr. Erdélyi Béla ügyében ily értelmű intézkedést tett a főkapitányság, azalatt dr. Gáldy Nándor, aki nem is sejtette, hogy ellene is elfogatóparancs érkezett Budapestre, József-utca 9. szám alatti lakásáról a szerencsétlen **Förgács Anna szüleinek Athlra-utca 8. szám alatti lakására sietett, hogy megvizsgálja a gyászszókat.** Itt a legnagyobb meglepetéssel halotta, hogy Förgács Anna halála miatt elfogatóparancsot adtak ki. Azonnal a **főkapitányságra sietett,** ahol délelőtt 11 órakor megjelent Szrubián Dező rendőrtanácsos előtt és bejelentette, hogy együtt nyaralt Erdélyiékkel és most megdöbbenve arról értesült, hogy az ő nevét is kapcsolatba hozták Anna halálával. Dr. Szrubián rendőrtanácsos ekkor közölte az előkelő állású dr. Gáldy Nándorral, hogy **külföldi intézkedést kell ellene is fogantatósítani és miután az elfogatóparancs indokolt s az ügy részleteit még nem ismeri a budapesti rendőrség,**

dr. Szrubián rendőrtanácsos arra kérte dr. Gáldy Nándor Máv. főfelügyelőt hogy **egyelőre maradjon a rendőrség őrizetében.**

Dr. Gáldy Nándor, aki ebben az ügyben minden bizonyonl a klagenfurti hatóságok súlyos létezésének áldozata, természetesen készséggel tett eleget a rendőrtanácsos kérésének, már csak az ügy mielőbbi tisztázának érdekében is. Ezután fölvezették a cellából dr. Erdélyi Bélát is a sérülési osztályra, ahol őt és dr. Gáldyt **külön-külön egy-egy detektívszobában helyezték el és négy detektívet rendeltek ki őrizetükre.** Ez intézkedések után dr. Szrubián Dező rendőrtanácsos megkezdte a gyanúsítottak kihallgatását.

Dr. Erdélyi Béla terjedelmes vallomást tett,

amelyben részletesen elmondotta felesége halálának körülményeit.

ottani hivatalos orvos megállapította, hogy **feleségem hátán 14 centiméter hosszú hasított seb, füle mögött és szíve tájékán pedig ütődés nyoma volt látható.**

Az orvos megállapította azt is, hogy **külsőleg semmi komolyabb sérülés nincs. Ez szombaton történt. Feleségem három napig fektűt, jól érezte magát, vendégeket is fogadott, akikkel vidáman társalgott. A harmadik napon rosszabb lett, többször elcsuszta eszméletét s a negyedik napon néhány órai sznevedés után meghalt.** Az ottani

tisztiorvost hívtuk ki hozzám, aki megállapí-

Mivel gyanúsítják a klagenfurti hatóságok Erdélyi Bélát

A rendőrségen **vasárnap délutánra várják,** hogy részletes távirati jelentés érkezik a klagenfurti hatóságtól az elfogatóparancs indokolásával, **ilyen távirat azonban nem érkezett.** Így a rendőrségen az a vélemény alakult ki, hogy mivel a **boncolás megjelése után** adták ki az elfogatóparancsot, valószínű, hogy

nem a baleset miatt gyanúsítják a fiatal férjet, hanem a boncolás más adatai miatt.

Ez természetesen csak **feltevés,** mert hiszen a budapesti rendőrség egyelőre csak annyit tud, hogy az elfogatóparancsot a boncolás eredménye alapján adták ki, de

hogy a boncolás mit állapított meg, az még ismeretlen.

Lelhel, hogy a szerencsétlen Förgács Anna fájdalomnak esillapítására narkotikumokat használt és véletlenül nagyobb adagot vett be. Mindezt ezután fogja tisztázni a nyomozás. Mielőtt azonban e részletekre kiterjedhetne a nyomozás, a külföldről várt fannpontok alapján, a rendőrség vasárnap már más irányban is nyomozást kezdett. Dr. Szrubián Dező rendőrtanácsos és dr. Eszady Geza rendőrfogalmazó vasárnap délután összállították a tanúk névsorát, akiket **ma reggelre** és hétfő

totta, hogy feleségem szívbénulás következtében halt meg.

A tisztiorvos véleménye alapján megadták a temetési engedélyt és kitértük a temetés napját. Táviratoztam hozzátartozóimnak, feleségem szüleinek is, akik a legelső vonattal meg is érkeztek és pénteken megértőnt a temetés. Ezután vonatra ülünk valamennyien és hazajöttünk. Ennyit tudok.

Arra a kérdésre, hogy felesége balesetéről **miért nem értesítette felesége családját,** dr. Erdélyi Béla azt válaszolta, hogy **az felesége kérelmére tette, mert amjra győzőkedő és nem akarta, hogy a látszólag jelenlétkelen szerencsétlenség miatt fölgassza magát.** Dr. Szrubián Dező rendőrtanácsos megkérdezte még dr. Erdélyi Bélát, hogy

miért biztosította feleségét baleset ellen is vagyoni körülményehez képest oly fölülően nagy összegre?

— **A biztosítást** — felelte dr. Erdélyi — **feleségem és barátim unszolására kötöttem meg, még házasságkötésünk után néhány nappal. A biztosítási összeg nem haladja túl föredelmemeit.** Kérem ennek jegyzékonyvebe vételét.

Dr. Erdélyi Béla első részletes kihallgatása ezzel vasárnap a déli órákban véget ért. A rendőrtanácsos nyomban ezután dr. Gáldy Nándort hallgatta ki.

Tizenöt éve vagyok a legjobb ismeretségben — mondotta dr. Gáldy Nándor — az elhalt szerencsétlen fiatalasszony édesatyjával és családjával. Amikor megtudtam, hogy Förgács Anna, Erdélyi Bélaé Millstadt am Seeben nyaralt, örömeim nemem én is oda, hogy régi jó ismerőscimmel ott föltem el szabadságidőmet. **A nap javarészt állandóan együtt voltam, ennek ellenére nem vettem észre semmi ellentétet vagy surlódást a házastársak között.** Amikor a balesetről értesültem, kétségbeesetten siettem a hotelbe, ahová Förgács Annát bezsállították s

a sebesülte a legnagyobb örömrőmre, férje társaságában, jékedvién találtam s az ágyban fekvé vidáman beszélt el az esetet.

Semmiféle olyan elzárás nem tett, mintha férje ciggyázatlansága vagy rosszhiszemisége folytán zuhant volna le. Haláláig három napon át számtalanszor beszéltem vele, hosszú órákat töltöttem ágya mellett és nem láttam, hogy félt volna férjétől, vagy idegenkedne tőle,

így semmi sem kelthette föl azt a gondolatot, hogy a baleset talán nem véletlenül történt.

Nem is jutott ilyesmik eszembe, amikor a szerencsétlen fiatalasszony édesapja megérkezett, informálódott nálam és leánya környezeténél, hogy miképpen történt a váratlan haláleset és neki is csak azt mondhattam, **hogy véletlenül leestél a meredek hegyoldalon, három napig semmi komolyabb bajról nem panaszkodott s a negyedik napon rövid sznevedés után meghalt.**

A család minden gyanútól mentesen vett részt a temetésen és velünk együtt jött haza Budapestre.

Hogy elutazásunk után Millstadt am Seeben a hatóság milyen intézkedéseket tett és milyen alapon, arról semmit sem tudok.

Üdülhet és gyógyulhat a **HÜVÖSVÖLGYI PARKSZANATÓRIUMBAN** Hárshegyen, I. Bidegúti-ut 78. Telefon: 649-92 **ÜTŐKURA** Penzió szobával már 12 pengőtől

Valódi perzsaszőnyegek és német perzsák olcsó árusítása
Valódi perzsaszőnyegek már ..... 100.- pengőtől
Német perzsa ebédoszonyeg már ..... 220.- pengőtől
Német perzsa öszekötők már ..... 32.- pengőtől
Német perzsa árnyélok már ..... 45.- pengőtől
Kedvező fizetési lehetőségek!
Klein Ödön, IV, Régi posta-utca 3

MICHELIN-PNEU
AUTÓFOLSZERELÉS, FORD-ALKATRESZEK, LÉGOLCSOBBAK
TELEFON: 221-97 **NAGY JOZSEF**
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Kereskedők és iparosok figyelmébe!
Pénzkölcsönt folyósítunk értékpapirokra, autóra, ékszerre, szőnyegre, szőrmére, zongorára és mindennemű árunkra. **Bank- és áruforgalmi V. Hádor-u. 30.** Tel. 108-84

A vas-, reklám- és rádiókiállítás
a főváros leggazdagabb látványossága
Városligeti Iparcsarnok

nyomozandónak tartja. De beidéztek mára a házaspár ismerőseit és barátait is, hogy kihallgassák őket dr. Erdélyi Béla és Forgács Anna házasságáról, életmódjáról is. Arról a biztositásról, amely Forgács Anna tragikus halála alkalmából különböző verzókra adott okot, a rendőrségnek a következőket sikerült megállapítania:

Röviddel azután, hogy dr. Erdélyi Béla ez év tavaszán feleségül vette Forgács Annát, érdeklődött az egyik nagy budapesti biztositó-intézet igazgatójánál, akivel régebbi barátságban volt, hogy milyen feltételek mellett köthetne nagyobb élet- és balesetbiztositást. Megemlítette, hogy kölcsönös biztositást szeretne kötni saját magát felesége javára és feleségét az ő javára elhajtáná biztositani, mégpedig fizetéseztől dollárra. A biztositó-intézet igazgatója szokatlannak

találta ezt a szándékot, nemcsak a biztositás összeg nagysága miatt, hanem azért is, mert praxisában ugyancsak ezer esetben fordul elő egyszer, hogy a férj a feleségét biztositja a saját maga javára.

— Az egészen érthető és nobilis dolog — mondotta a biztositó-intézet igazgatója Erdélyi Bélának — hogy önmagát biztositja felesége javára s ezzel gondoskodik róla, ha netán valami szerencsétlenség érne, a férj számára azonban fölösleges az ilyen gondoskodás. Ennek legfőbb oka akkor van értelme, ha a férjnek és feleségének közös vállalkozása van, vagy ha a gyermekek jövőjét akarja biztositani valaki az anya halála esetére.

Erdélyi azonban ragaszkodott a kétfős kölcsönös biztositáshoz. Időközben történt, hogy az intézet főnöke Forgács Annát egy véletlen rosszullete alkalmával megvizsgálta és amikor az intézet igazgatója azt a kérdést intézte hozzá, hogy egészségügyi okokból nincs-e kifogása Forgács Anna biztositása ellen, határozottan kijelentette, hogy

Forgács Annát biztositásra nem ajánlja az intézetnek, mert véleményem szerint súlyos idegbeteg.

Igy ez a biztositó-intézet csak Erdélyi Béla biztositását volt hajlandó elvállalni, amit azonban Erdélyi nem fogadott el. A biztositást mégis megkötötte eredeti terve szerint egy másik budapesti biztositó-intézetnél, amely vállalta föltétlenül s amelynek fölöttébb dollárra biztositotta magát és feleségét kölcsönösen, halál és baleset esetére is. Ez a biztositás néhány hónappal ezelőtt jött létre. Az összesen huszezer dolláros biztositás első díjrészeként 900 dollárt kellett volna dr. Erdélyi Bélának letennie, azonban csak 200 dollárt fizetett be az intézet pénztáráról s a fennmaradó 700 dollárt folyószámlája terhére írták.

Dr. Darvay János ügyvéd, Erdélyi Béla ügyvédje vasárnap este megjelent a főkapitány-szágon és a következő nyilatkozatot tette:

— Intézkedtem, hogy

a külföldön levő perdöntő koronatanak a közeli napokban Budapestre érkezzenek.

Táviratotunk többeknek, akik ismerik az összes körülményeket, hogy jelentkezzenek és meg vizsgálja róla gyűződé, hogy ezek dr. Erdélyi Béla ártatlanságát fogják bebizonyítani. Egyébként a külföldi elfogatóparancs Erdélyivel, mint magyar állampolgárral szemben érvénytelen, tehát az elfogatóparancsról szóló távirati értesítés alapján őt lefogani és a bizonyítékok beérkezése előtt ezeket venni nem lehetett volna. Igen módon csak idegen magánosan lehet elbánni és ezért jogorvoslattal fogok élni.

Beszélgetés Forgács Anna szüleivel

Az Attila-utca 8. számú ház egyik fölemeleti lakásában laknak a szerencsétlen kis Forgács Anna szülei, Feuer Géza menhelyi-irodai fő-tisztviselő, felesége és leánya. A kis lakás a vasárnap délelőtti órákban tele van látogatókkal, a család barátival és ismerőseivel, akik valamennyien érdeklődni és vizsgálni jöttek a mégis lesújtott Feuerkéhez. Néhány pillanattal előbb távozott el a lakásból Gáldy József, aki ellen a klagenfurti tartományi bíróság hűdelterében szintén megmagyarázhatatlannal elfogatási parancsot adott ki. A Reggel munkatársának előbb

Forgács Anna édesanyjával

volt alkalma beszélni. A szerencsétlen uriaszonyt nővére és leánya látogatják a szobába s egy diványra fektetik, mert a kiállott izalmaktól alig áll a lábán.

— En nem tudok semmit — suttogja elhaló hangon és révedező szemekkel —, nem hallottam semmit, nem akarok semmiről tudni. Majd kiheverjük valahogy, megcsigát az Isten...

Feuernét kivezetik s most Feuer Géza, Forgács Anna édesapja jön be, aki összefüggően s meglehetősen határozottan a következőket mondja a Millstádt am See-i tragédiáról:

— Hajmeresztőek ezek a beállítások, hogy Erdélyi Béliat tereszvéri gyilkossággal gyanúsítják. Az történt, hogy a leányom elment a férjével setálni, hanguyozom — a leányom kívánságára —, egy tíz méter széles sétaterem, ahol sem hegyesség, sem csúcs nincsen. A szerencsétlenség valószínűleg úgy történt, hogy egy meredek helyen a leányom talán vigyázatlanságából, megcsuszott és lezuhant. A férje az első pillanatban természetesen tenakéltamul állt, majd lerohant Millstádtba mentőskart és túzóltokért. Utközben találkozott Löw Zoltán-

Forgács Annus agorafobiában szenvedett

A klagenfurti tartományi bíróságot tudva levőben

névtelen levelek tették figyelmessé Forgács Anna halálának körülményeire

és a klagenfurti bíróság ezeknek a névtelen leveleknek az alapján rendelt el már a család elutazása után az ideiglenesen eltemetett Forgács Annus exhumálását és boncolását. Millstádt am See publikuma 50—60%-ban magyarokból áll, akik között igen sokan voltak, akik Forgács Annát és dr. Erdélyit közelebbről is ismerik és akik között Forgács Anna hirtelen halála természetesen nagy konsternációt okozott. Ezek a névtelen levelek arról is tudni vétek, hogy

Forgács Anna nem élt boldog családi életet férjével.

Ezek a névtelen levelek azt is bejelentik a klagenfurti bíróságnak, hogy

Forgács Anna agorafobiában súlyos tér- és mélységszorongásban szenvedett, lépésén sem tudott idegen segítség nélkül lemenni, amiről dr. Erdélyi Bélának, aki a szerencsétlenséget megelőző pillanatokban kettésben, karontfogva sétált a merélyes félséggel, tudnia kellett

Az utolsó levél

Forgács Annusnak Budapestén Turay Ida, a Belvárosi Színház ifjú művésznője volt a leg-

Hogy mondja el a szerencsétlenséget Erdélyi Béla édesanyja

Erdélyi Márkné, dr. Erdélyi Béla édesanyja, aki a halálos híreiről Forgács Anna szüleitől együtt utazott el Millstádt am See-be s aki szombaton este érkezett vissza Budapestre a millstádti eseményeket vasárnap délután a következőképpen beszélt el A Reggel tudósítójának:

— Fiam távirata után esütőrétkön utaztunk el Anna szüleivel együtt és pénteken reggel érkezünk oda. Délután volt a temetés. A vonatból Spittalban kell kiszállni, onnan huszpercet autót vezet Millstádtig. Az állomásnál senki sem várt bennünket, egynem a Hotel Linden-hez hajtatunk. Fiam és Anna előzően a Seccillában laktak, egy héttel a szerencsétlenség előtt azonban átköltöztek a Hotel Lindenbe, mert Gáldy dr., régi barátjuk, aki az ő kedvükért jött oda nyaralni, a Seccillában már nem kapott szobát. Gáldy dr. már a múlt nyáron is Millstádtban föltöltte a nyarat, akkor Anna nővérei is ott voltak, akikkel szintén jó barátságban van. Amikor a hotel elé értünk,

Gáldy dr. fogadott bennünket, ő mondotta el nekünk, hogy miképpen történt a szerencsétlenség

és ő volt az, aki mindent elkövetett, hogy vizsgálja szegény Anna szüleit, akiket a halálos és a szomorú utazás rendkívül megviselt. Szent István napján történt — beszélt el Gáldy dr. —, hogy

fiam és Anna uzsonna után kettésben egy kis sétára indultak el a hoteltól.

Alig husz percreny mentek el a szállótól, amikor egy kanyarulatnál Anna elcsuszott a szeptentinen és belesett a mélységbe. Fiam két-

néval, aki Annust nagyon szerette és azután egyúttesen autóval siettek vissza a szerencsétlenség színhelyére. Millstádtból szembefélt velük dr. Gáldy Nándor, aki tíz éve testi-lelki jóbarátom nekem, a családnak és Annusnak, aki Annussal beszélt és akinek Annus úgy mondta el a balesetet, hogy megcsuszott, elvesztette az egyensúlyát s leest a szakadékba. En azt Gáldyól tudom, aki isten őríz,

ha valami gyanúja lett volna, nem az Erdélyi Béla pártján, hanem az én pártomon lenne és nekem rögtön mindent megmondana.

Annus többször hangsúlyozta, hogy mennyire fáj neki az, hogy a férjének ilyen kellemetlen ségeket okozott és azon aggdólt, hogy Béla nem kap-e tudógyulladást, mert nagyon ki-melegedett, amíg segítségért szaladt. Egyebet nem tudok mondani, tudomásom szerint a leányom a legboldogabb harmoniában élt a férjével, a híresteléseket tehát vissza a szakadéktól, a híresteléseket tehát vissza a szakadéktól, a híresteléseket tehát vissza a szakadéktól.

jobb barátinóje, aki utóljára kapott értesítést Millstádt am Seeből szerencsétlen barátinójétől. Ebben a levélben Forgács Annus arról referál barátinójének, hogy

a férje még sohasem volt hozzá ilyen gyönge, mint Millstádtban.

Elmondja továbbá, hogy autóbaleset érte őket, de szerencsére ezt a balesetet minden különbözőbb következmény nélkül megúszták. Fölke-restük Turay Idét Rökk Szilárd-utcai lakásán, aki teljesen lesújtott legjobb barátinójének váratlan halála.

— Nem tudom elhinni, hogy meghalt — mondotta Turay Ida. — Szegény Annus hozzáam mindig nagyon őszinte volt, de én ennek ellenére, őszintén szólva, nem egészen értettem kettejük gyakran oly izgatott életét. Elnékem emlékszem például arra — s ez az egyetlen, amit mondani akarok —, hogy szegény Annus még a házassága előtt, amikor úgy tudtuk, hogy Erdélyi Béliával már véglegesen szakított, hisztérikus görögést kapott a színpadon, amikor Erdélyit a nézőtérén váratlanul megtalálta.

— Jaj, ez borzasztó — mondotta —, hogy ez az ember újra megjött, ez az ember az én végzetem, félek tőle.

Alig bírtuk megvizsgálni Balla Zsuzsival, akivel Annus szintén nagyon jóban volt.

ségbesétlen szaladt vissza a hotel felé, hogy segítséget hívjon és autót szeressen, amellyel gyorsan lemehesse nekem Anna után. Utközben talált egy autót és az uton találkoztam dr. Löw Zoltán budapesti bankigazgató feleségével, aki szintén ott nyaralt Millstádtban. Löw Zoltáné nagyon szerette Annust, korábbi betegség alatt valóságban mint anyahelyettes volt mellette. Amint meghaltotta, hogy Annussal szerencsétlenség történt.

az autóval fiammal együtt Löw Zoltáné is oda sietett, ahová Annus lezuhant.

Ez a hely a szeptentini kanyarulatától körülbelül 15 méter mélységben volt. Itt találtak meg Annust, aki akkor már fölkeelt és bár több helyen sérülést látszott rajta, azt mondotta, hogy hála istennek, nem történt nagyobb baj. Persze mégis nyomban fölültették az autóra és visszavitték a hotellebe. Azonkívül orvost hívtak hozzá — a Kreisarzt jött el, később egy másik orvos is —, akik ápolás alá vették. Külső sérüléseket konstatáltak.

a lábán nagyobb seb volt, amelyet több ütással vartak be és nagyobb seb volt a fején is.

Fiam azt akarta, hogy vigyék be Villachba, az orvosok azonban, akik úgy látták, hogy csak külső sérüléseket szenvedett, azt mondták, hogy egyelőre nincs szükség a szanatóriumi ápolásra, de meg egyelőre nem is lenne jót a betegnek a szállítás, majd talán akkor vigyék inkább, ha sebei gyógyulóban lesznek. Szegény Annus, hamarosan jobban is lett,

vig volt, kártyázott és viccelődött látogatóival.

Hutchinson-tornacipó

Nagy mennyiségben raktárra érkezett!
Vezérképviselő:
Bauer Imre, Budapest V, Dorottya-utca 8. sz.

Természetes

szénsavas a

Mohai Agnes-forrás

parafadugós üvegekben

Kapható mindenütt!

A valódi

„Feketefejű”
shampoo

shampoo
28 fillér!

holya és Eau de Cologne illattal!
Mindennütt kapható!

aluk nagyszámban keresték föl a szerencsétlenség híreire, mert a kis időfolyóhelyen mindenki szerette őket. *Gáldy dr.-val még verset-kezt is olvasottat föl Annus. A harmadik napon, éppen*

versolvasás közben Gáldy dr. megdöbbenve vette észre, hogy Annus arca elváltozott.

urkfifejezése olyan lett, mint aki nem is tudja, hogy beszélnék hozzá. Gáldy hiába kérdezte, hogy mit olvasott föl neki, már nem emlékezett a szavakra. Az orvosok szerint

a rázkódástól, amelyet ugyanakkor szenvedett, amikor fején megsebesült, agyvérzést kapott a harmadik napon és másnap meg is halt.

Ezt állapította meg az oitani hatósági orvos is, aki a temetést engedélyt megadta. A temetés nagy részvét mellett folyt le, rengeteg ember volt jelen, mindenki siratta szegényt.

Erdélyi Béla vasárnap éjjel második kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy tudott felesége agorafóbiájáról

Vasárnap késő este,

hogy az előzetes nyomozást befejezzék, újból kihallgatták dr. Erdélyi Bétát. Elmondotta, hogy egy héttel a szerencsétlenség előtt autóbaleset is érte őket, az autó, amelyen nagyobb társasággal együtt tartóztak, összeütközött egy másik autóval, a gép első kereke letört, de a bennülőknek semmi bajuk sem lett. A sértányon — mondotta Erdélyi —, anélkül felesége lezuhant, gyakorlatban sétáltak előzően is, egyedül és mások társaságában. Vallomása során

Erdélyi megerősítette, hogy felesége térszinyban szenvedett, ő tudott erről és nem tartja kizártnak, hogy a meredek utról ezért bukott le.

Amikor lenézett utána, első percben nem látta sehol, ezért visszafutott, hogy körben érije el azt a helyet s amikor odaért, felesége már jött feléje. *Az esés azért lehetett így szerencsés, mert előbb egy fa telelre esett s csak a lombok közül zuhant le a székéltre, az autón megsebesült. Elmondotta még dr. Erdélyi Béla, hogy*

Szerették Annust, látták, milyen boldogan élnék, és most mindenkit megdöbbentett váratlan halála. Mondták is sokan, hogy

azon a helyen, ahol Annus lezuhant, már több szerencsétlenség történt.

Sajnos, én nem mentem ki erre a helyre, mert Annus szüleit, akiket egész betegséget a gyász, nem akartam magukra hagyni. De hallottam, hogy a szerencsétlenség helyén, az éles kanyarulatnál, ahol meredek a hegyoldal, semmi korlát nincs, amő sulgós gondatlanság. Mindenki nagy részvételt volt irántunk, nem is gondolhattam arra, hogy ilyen rettenetes gyamu merülhet föl, amelyet nem is tudok megérteni. Périem már ma táviratozott Millstadt am Seebe Löw Zoltámnak, hogy utazék azonnal haza, hogy itt kihallgathassák, mert hiszen a szerencsétlenség után az első pillanattól kezdve ő volt ott Annus mellett és ő tudhatja, hogy Annus panaszokdolt-e fiamra. Én bízom fiam ártatlanságában.

feleségét a római katolikus temetőben temették el, de pap nem volt jelen, mert Forgács Anna aszidó vallású volt, viszont Millstadt am See-ben nincs aszidó temető. A plébánián így engedélyt kaptak, hogy

Forgács Annát ideiglenesen a római katolikus temetőben temessék el, de minden szertartás nélkül s holtteste csak addig maradhat ott, amíg a család hazaérkezik Budapestre,

ahonnan azim intézkedünk, hogy halottjukat Budapestre hozzák. Késő esti vallomásában beszélt dr. Erdélyi Béla a huszerdolláros biztosításról is. Tudja — mondotta —, hogy ez a nagyszegű biztosítás súlyosan ellene szól, de hízalkozik arra, hogy bár a biztosítást márciusban kötötte, június óta már nem is fizette a díjprézeteket s így nem is tudja, vajjon egyáltalán érvényes-e még ez a biztosítás. Az esti kihallgatás után intézkedés történt, hogy ugy dr. Erdélyi Béla, mint dr. Gáldy Nándor a főkapitányság második emeletén, külön-külön szobában töltsék az éjszakát.

lött levélben kérdeztük meg: hol vagyunk?

Valaki krétával óriási betűket írt a földre:

Scaton, Dewon grófsága és a parti örség főnöke az angol nemzeti zászlót, egész utunkon, amióla elindultunk Ujfundlandból,

semmi mást nem ottünk, mint egy darab vajaskenyeret,

melc állt, sajnos, nem ihatunk, bármennyire is kívántuk volna, csak egy pohár vizet.

Londonban nem kellett volna leszállnunk, mert még tízórás utra elég benzinkészletünk volt.

De Nagybritannia fővárosát természetesen nem akartuk elkerülni és nem akartunk elterni a kiszabott utiprogramtól. Utunk első szakaszát

huszonegy óra alatt tettük meg.

Most már csak ötven liter benzint veszünk föl és folytatjuk a röplést a stebbevitt új második szakaszán át, egészen Stuttgartig. Bizunk abban, hogy tervünk sikerülni fog és

husz nap alatt körülrepüljük a világot.

Csak azt szeretnénk, hogy utunk hátralevő része könnyebb legyen, mint amelyet Harbour Graceól Croydonig megtettünk az Atlanti-Océán fölött.

A röplőtérén lefolyt hivatalos fogadtatás után Brook és Shlee, mint London városának vendégei, a város autóján a Residenzhotelbe hajtaftak, hogy kipihenék utazásuk fáradalmait. Vasárnap délután ismét kimentek a röplőtérre, hogy megvizsgálják a gépet. Ezután kijelentették, hogy eredeti tervüktől eltérően

15 nap alatt fogják megkísérülni a föld körülrepülését.

Eppen ezért hétfőn már a kora hajnali órákban indulnak Stuttgart felé, de csak Münchenben fognak leszállni. Kedden reggel startolnak Münchenből és leszállás nélkül röplünek Belgrádig.

Az amerikai újságírók ma utaznak el Budapestre

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosban tartózkodó amerikai újságírók a vasárnap délelőtt a város nevezetességeinek megtekintésére szentelték. Délután hozzátartozóikkal együtt hajón kirándultak Visegrádra. Hazafelé Leányfalu kikötött a hajó és ott az amerikai vendégek résztvettek egy ünnepélyen, amelyen a körműk népe színes nemzeti viseletben jelent meg. A kirándulás után cigányzene mellett késő estig szórakoztak az amerikai újságírók magyar barátaikkal. A társaság hétfőn reggel és délután két csoportra osztova hagyja el a fővárost.

Huszonegyórás viharos ut után vasárnap délelőtt Londonba érkezett Amerikából „Detroit dicsősége“

Schleet és Brookot, akik félig megdermedve röplítették át az Atlanti-Océánt, százezernyi tömeg fogadta. — Ma érkeznek Münchenbe és kedden Belgrádba

Az amerikai pilóták megváltoztatták programjukat és nem 20, hanem 15 nap alatt akarják körülrepülni a földet

London, augusztus 28. (A Reggel tudósítójának távirata.) Vasárnap délelőtt 10 órakor

százezernyi tömeg folongott a croydoni röplőtérén,

hogy üdvözlje a „Pride of Detroit“ pilótáit. Amikor délelőtt 9 órakor Plimonthból megérkezett a jelentés, hogy

Broknak és Shleennek sikerült az óceán átröpülése,

újabb és újabb tömegek indultak Londonból a röplőtér felé. Negyed tizenegyor jelent meg

a kis gép a croydoni röplőtér horizontján és 10 óra 35 perckor simán leszállt a tömeg üdvözlésére közepette. Shlee és Brook, akik (középeuropai időszámítás szerint) szombat délután 1 óra óta voltak uton, a fáradtság minden jele nélkül ugrottak ki a röplőgépről és a hozzájuk siető újságíróknak a következőket mondták:

— A tenger fölött irtózatos vihar dühöngött, ugy, hogy

állandóan tízezer láb magasságban kellett röplüünk, hogy kikerüljünk a viharzónából.

Ebben a rendkívüli magasságban tíz-tizenöt fokos volt a hideg és amikor vasárnap hajnalodott,

félig megdermedve

ültünk a gépen. Szürkületkor ötszáz lábnyira szállottunk le, mert arra számítottunk, hogy a reggeli órákban elérjük az iv partvidéket. Mindamellett három óra hosszat egyáltalán nem tudtunk tájékozódni. Először azt hittük, hogy Írország fölött röplünk, miután azonban a part más alakot mutatott, kétszáz lábny mélységbe szállottunk le és egy község fö-

FODOR ERNŐ ZENEISKOLA

okl. zenetanár vezetés alatt álló áll. eng. magán-

VI. Jókai-tér 4.

Beiratások szeptember hó 1—6-ig eszközölhetőek délelőtt 11—12-ig és délután 4—5-ig.

Félvétetnek kezdő és haladó növendékek a zongora-, hegedű-, gordonka-, ének- és kamarazene főtanszakokra, valamint a mellékletanszakokra.

Beiratási díj 20 pengő.

Tandij: a) 4 növendék egy órában évi — 180 P
b) 3 növendék egy órában évi — 240 P
c) 2 növendék egy órában évi — 360 P
d) Szabadiskola évi — — — — 360 P
e) Kamarazene-főtanszak évi — 120 P
f) Kamarazene-mellékletanszak évi — — — — 60 P
g) Magántanulók évi — — — — 86 P

Tanári testület:

Zongora-tanszak: Bán Lenke, Berezel Veroncs, Berg Lili, Bihar Teréz, Braun Paula, Fialkowsky Józsa, Friedenstein Irén, Fuchs Márta, Gaal Margit, Gondáné K. Olga, Hanák Árpád, dr. Hoffmanné B. Emma, Kadocsa Pál, Kálmán György, Keltai Lili, Közézné O. Malvina, Kovácsik Paula, Korösné W. Szidónia, Kummerer Lilla, László Ernőné, Léderec Ilona, Makai Klára, F. Molnár Rózsa, dr. Prághos Margit, Radóné Bajor Valéria, dr. Ronkayné H. Sarolta, Reschöfsky Sándor, Salgó Alice, Farcadi Sándor Margit, Seiberrné P. Berta, Söldner Ilona, Sényi Agnes, Spornérné M. Anna, Szabó Margit, Szarvas Elza, Szatmári Tibor, Szelenyi István, Szenci Dona, Vess Lenke, Wilhelm Lajos, Zolnay Klára, Zoltán László.
Hegedű-tanszak: Berkovits Lajos, Horovits Pál, Horti Gyula, Horti Sándor, Kigyósi Árpád, Paul Mária, Rados Dezső, Soláre Valéria.
Gordonka-tanszak: Hubert Lajos, Kerpely Jenő.
Ének-tanszak: V. Krammer Teréz.
Kamarazene-tanszak: Waldbauer Imre.
Mellékletanszakok: Kigyósi Árpád, Laurisn Miklós, Sprengel Lajos, Waldbauer Imre.

Villanegyedben, Buda legszebb helyén

a Bimbó-utca 1. számú sarokházában (a Statisztikai Hivattal szemben)

2, 3, 4 és 5 szobás

hallos lakások

minden komforttal, központi fűtéssel, melegvízellátással

novemberre kiadók

Katona, Székely, Molnár építésszék
Személyenk-utca 9. Telefon: 398—29

Kassán vasárnap teljes közönybe fulladt a Rothermere-akció elleni tüntetés

Kassa, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Pozsony után vasárnap Kassán rendezett Rothermere-ellenes tüntetést az ugynevezett tót nemzeti tanács.

A cseh hatóságok már napok óta készülődtek a tüntetésre

és a kassai cseh hivatalnokok kivül a környékbeli falvak elöljáróságai is szigorú parancsot kaptak, hogy minden „kőztársaságuk” polgárát be kell rendelni Kassára. A tüntetés kezdete délelőtt 10 órára volt kitűzve és ekkor kellett volna gyülekezniök a „lömegeknek” a Narodni-klub épület előtt. A kedőzöttlen időjárásra való tekintettel — így mondja a hivatalos jelentés —

a „lömegek” meglehetősen lassan gyülekeztek.

A hivatalos jelentés szerint a gyűlésen „legább” 10.000 ember vett részt: kassaiak és vidékiek egyenest és

főltűnően sok nyugdíjazott osztrák-magyar katonatiszt.

A vidéki küldöttségek „népviseletben” vonultak föl. A Narodni-klub épülete a Legionistatérre fekszik, a nemtűságon nagy tér azonban teljesen elegendőnek bizonyult a „tíz-ezernyi lömegek” berogadására. Már 11 óra is elmúlt, amikor a gyűlés megkezdheték. Az első szónok a tót nemzeti tanács titkára, Grenadier volt,

akik

Pozsonyból rendeltek ki díszszónoknak.

Grenadier „váltótámadásnak” minősítette lord Rothermere abcóját, amely ellen a cseh-szlovák nép erőlesen tiltakozik. Grenadier után egy Traeska nevű tanár beszélt, aki valamikor a szibériai cseh légitő tagja volt. A népgyűlés következő szónoka egy „díszmagyar” volt, Skumata nevű állítólagos magyar kisgazda. Skumata

tört magyarsággal

adta elő a „felvidék magyarságának” mondánivalát. A felvidéki magyar lakosság eszerint legodaadóbb híve a cseh köztársaságnak és legalázatosabb szolgálója Masaryk elnöknek, akinek nevére háromszorosan eljélt kiáltott. Az eljenzést a jelenlévő tisztviselők a kelte lelkesedéssel folytatták. Markovie volt miniszter a csehnek és tótok egységéről beszélt. A cseh köztársaság főmállásának 10-ik évében támadnak ellenünk a magyarok — mondotta — s erre a támadásra csak a magyarok jelszavával válaszolhatunk: *Nem, nem, soha!* Markovie után még több szónok beszélt, majd a népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben

esküit tesz a köztársaság egysége és oszthatatlansága mellett, amelyet a tótok fejezettel a kezükben is megvédelmének,

ha arra kerülne a sor. A jelenlévők ezután elénekelték az állami himnusz, majd szétoszlottak. Rendzavarás sehol sem történt.

„Minden remény megvan a gyors békekötésre és a vasipari munkásság kedden már munkába áll”

— mondja Dréhr államtitkár

A munkások ma délelőtt gyáranként döntenek, hogy elfogadják-e a gyárak ajánlatát. — Ma van a bérharc kritikus napja

(A Reggel tudósítójától.) A vasipari munkásság hetek óta huzódó bérharcának ma van a kritikus napja. Ma dől el, hogy a munkások elfogadják-e a gyárak 2-3%-os béremelését vagy sem. Ha elfogadják, akkor a gyárakban kedden reggel már meg is indul a munka,

ha pedig nem, akkor a munkások szerdán nyilvános naggyűlést tartanak és itt döntenek a bérharc keretében kizárásról. A vasipari munkásság teljes sztrájkjának kihirdetéséről. A munkásság békülékeny hangulatára való tekintettel

legilletéskesebb helyen is megütközést kel-

tett a munkáltatóknak általános munkáz-kizárással fenyegetőzdő kommunikeje

és az a daptalan hír, hogy a tárgyalások már is megszakadtak a gyárak és a munkások között. Erre vonatkozóan

Dréhr Imre

népjóléti államtitkár a következőket mondotta vasárnap délben A Reggel munkatársának: — Megnyugvással látom a békéltető tárgyalások menetét, amely, meggyőződésem szerint, most már a legfrövidebb időn belül megegyezésre fog vezetni. Legutóbb ugyan

disszonáns hangok is hallatszóttak,

amelyek nem voltak alkalmasak a békehangulat erősítésére, sőt el is mérgecsíthették volna a helyzetet, ha nem sikerült volna ezeket az indoklatlan és a munkásságot irritáló nyilatkozatokat ellensúlyozni és kelte értékre lecsökkenteni. Alláspontom az, hogy a munka, vagyis a munkásság teljesítménye, nem a munkáltatók magánügye, hanem

nemzeti vagyon,

amely fölött a felelős kormány, elsősorban a munkügyi miniszter van hivatva örökösök és a munkásságot a szükséges védelemben részesíteni. Ertesülésem szerint a békéltető tárgyalásoknak már is mutatkozik pozitív eredménye. A csepl gyárban

a hetibéreknek 5%-os emelését

léptetik életbe a munkásság 70%-ára kiterjedően, az Egyesült Izzalón pedig 1800 munkás, vagyis a munkásságának több mint 50%-a kaphatja meg a hetibérek teljes összegének 4%-os emelését. A minden oldalról beérkezett jelentésekkel végeredményben azt a véteményt szűrhetem le, hogy

minden remény megvan a hamaros békekötésre és a vasipari munkásság kedden reggel már munkába fog állni.

Dréhr államtitkár vasárnap délben részletes jelentést tett a vasipari béke biztató kilátásairól. Vass helyettes miniszterelnöknek, aki meg-hílése miatt kénytelen volt lemondani pécsi utjáról és az orvoskongresszuson való résztvevélről,

A kormány bizik abban, hogy a megegyezés még ma létrejön

és bizakodó a hangulat a munkásság körében is. Erre vonatkozóan

Kabók Lajos

szocialista képviselő, akif a pártvezetéség megbízott a békéltető tárgyalások folytatásával, a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A főbizalmiteület pénteken elhatározta, hogy a részletes helyi tárgyalásokot folytatja, mert meg akar győződni a gyárakot józandakairól. Ezek a helyi tárgyalások hetfőn folytatódnak, de ezekkel párhuzamosan délelőtt és délután már gyári értekezletekre is összehívult a munkásságot, hogy a tárgyaló bizottságok tagjai gyáranként számoljanak be helyi tárgyalásaik eredményéről. Hétfőn tehát maugok a harcban közvetlenül érdekelte munkások fogják eldönteni, hogy

az elért eredmények alapján hajlandók-e a megegyezésre és fölveszik-e a munkát,

Minden gyár munkássága külön-külön fog dönteni, lesz tehát olyan döntés is, amelyre csak kedden kerülhet a sor. Amif megegyezés kilátásait illeti,

bizakodunk,

anélkül, hogy jóslásokba becsatkozánk. A munkáltatóknak kizárással fenyegetőzdő kommunikejét a legnagyobb mértékben helytelenítjük. Az ilyen fenyegetőzdés még az utolsó pillanatban is elmérgecsítheti a helyzetet, amif annál indoklatlanabb, mivel

a munkásság a legöszintébb békegondolatokkal van eltelve.

Amennyiben a munkásság a gyárak ajánlatát elfogadhatóan fogják találni,

egyreszük kedden, másrészük szerdán reggel már munkába áll,

A belgrád—varsói röpülőverseny startjánál egy szerb pilóta ejtőernyővel ezer méter magasból lezuhant és szörnyethalt

Belgrád, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A zimanyi röpülőtéren vasárnap kezdődött a két-napos röpülőverseny. A röpülők utja Pozsonyon és Prágán keresztül Varsóba visz, ahonnan hétfőn térnek vissza Belgrádba. A röpülőmiting kiemelkedő pontja az ejtőernyővel való leugrás volt. Négyen vállalkoztak ezer méter magasból a leugrára, amely azonban csak három röpülőnek sikerült.

Janko Dominics ejtőernyője nem nyílt ki, a pilóta ezer méter magasságból lezuhant és szörnyethalt.

EWA

Meister-MOZSÁR-SZAPPAN

Mindig Meisterszappan vegyen!

SZAPPAN!

Figyeljünk a MEISTER-névre!

Gömbös Gyula kijelenti, hogy szó sem lehet a kormány „liberális orientációjáról” és Bárczy István belépését a „nagy testek vonzó erejével” magyarázza meg

(A Reggel tudósítójától.) A politikai vizeken még mindig nem esődesültek le Gömbös Gyula inkei látogatásának hullámai. Ehhez a látogatáshoz különböző oldalról a legellenetesebb magyarázatokat fűzik. Sokak szerint Inke szöbakerült a kormányzat jobboldali irányba való eltolódása és

Gömbösnek a kormánypárthoz való csatlakozása,

mások viszont megtagadnak minden politikai jelentőséget az inkei látogatástól és ennek bizonyítékul fölemlítik, hogy a fajvédő párt vezére mindössze két órát töltött a miniszterelnök nyári otthonában. Hogy ezeknek a találgatásoknak véget vessünk,

Gömbös Gyulához

fordultunk fölvilágosításért, aki a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Inkei látogatásomnak nincs semmiféle politikai háttere. Mint minden évben, most is Bethlen gróf meghívására utaztam el Inkére és magánjellegű látogatásom nem két óra hosszúságú, hanem keddtől csütörtökig tartott. A miniszterelnök betegségről szóló hírekkel szemben meg kell állapítanom, hogy Bethlen gróf teljesen egészséges. Egyrészben

három óra hosszat lovagolt velem, ilyen teljesítményre pedig beteg ember nem képes.

Ami a fajvédő párt legközelebbi magatartását illeti, a helyzet egyáltalán nem változott. Nem jutottam új elhatározásokra és így a fajvédő párt megőrizte önállóságát és eddigi ellenzéki álláspontját.

Munkatársunknak arra a megjegyzésére, hogy a fajvédő párt eddig sem volt a szélszázalékos ellenzéki pártok közé sorolható, Gömbös így válaszolt:

— Mi csakugyan nem vagyunk mindenáron ellenzékiek.

A kormány és a fajvédő párt között nincs szélszázalékos eltérés

és így esetről-esetre dől el, hogy bizonyos kérdésekben támogatjuk-e a kormányt, vagy pedig helytelenítjük magatartását. Olyan aggodalmink, hogy egyes liberális politikásoknak a kormánypárthoz való belépése baloldali irányban tolhatja el a kormányzatot, egyáltalán nincsenek. Ezek a belépések nem fogják megzavarni a kormánypárt stabilitását,

mindenféle „liberális orientáció” teljesen kizárt dolog.

Azt hiszem egyébként, hogy csekély a belépésekben a gravitációs törvény, a nagy testek vonzóereje érvényesül.

Bizony emberek nem tudnak ellenállni ennek a vonzóerőnek, nem akarnak állandóan az ellenzékben maradni, kifáradnak és földadják a harcot.

A liberális politikások csatlakozásának csak ilyen pszichológiai magyarázatát tudom adni, politikai indokát azonban nem látom. A kormánypárt elhőke ugyan nagyon udvarias felében nyugtázta Bárczy Istvánnak az egység pártba való belépését, ez azonban nem bizonyítja mást, mint hogy a kormánypárt vezetői illetékes, udvarias emberek...

Másfél évvel ezelőtt A Reggel hasábjain jelenttem ki, hogy visszavonulok a politikától. Ninesenek flaim, akik odahaza a gazdaságban pótolhatnának és ezért nem is léptem föl a képviselőválasztásokon, bár még ellenjöttem sem lett volna. Nem pályáztam a felsőházi tagságra sem, de a megüsztelletést nem utasítottam vissza.

Sajnos, a felsőházban tulsulyban vannak a maradiak és így demokratikus haladásra nem lehet számítani,

legalább is nem olyan mértékben, amint szeretném és szükségesnek tartanám. Ilyen körülmények között kevés bizakodással nézhetünk a felsőház működése elé és a helyzetet csak súlyosbítja az a körülmény, hogy az egyes törvényjavaslatokon a felsőház már nem javíthat, legföljebb visszaküldheti azokat az alsóháznak. A felsőházban viszont sokkal kevesebb a demokratikus szellem, semminthogy visszaküldjenek egy törvényjavaslatot, ha csak nem találják túlságosan demokratikusnak, mert akkor a szövegből oldalról nyomban megindulna ellene az offenzíva. A felsőházi tagság elfogadásával tehát nem cáfoltam meg azt a kijelentésemet, hogy visszavonulok az aktív politikától.

Ami ugyanis a felsőházban történik, az minden, csak nem „aktív” politika.

Kétségtelen az is, hogy a titkos választójognak a felsőházban legföljebb három-négy éve van és így az alsóház kizsugardesportjának fokozottan kellene teljesíteni a hivatását a titkos választójog és a demokratikus haladás biztosítása érdekében...

Az iparosszövetkezetek vasárnap változatlan bizalmuk nyilvánításával teljes elégtételt adtak Hadik János grófnak

(A Reggel tudósítójától.) Az Iparosk Országos Központi Szövetkezetek kötelekébe tartozó szövetkezetek vasárnap foglaltak állást a gróf Hadik János személyét ért támadások ügyében. Az illéres nemcsak a fővárosi, hanem az egész ország szövetkezetekbe tömörült iparosai is eljöttek, úgy, hogy

az Iparkamara terme zsúfolásig megtelt.

Topor Endre elnöki megnyitása után Somló Jenő ismertette a székesfehérvári iparoskongresszus botrányos lefolyását.

— Kétségkívülattantam! Jött el az elnökség akkor — mondotta —, amikor a kongresszuson megjelent gróf Hadik János tüntetőleg nem üdvözölte, de akkor is, amikor turbulens iparosok fölvonulatával megakadályozta, hogy gróf Hadik az IOKSz elnökségét ért vádakat megfogja. Annál is inkább biztosítja az ország kisparossága gróf Hadik Jánost találatlan bizalmáról és tiltak ragaszkodásáról, mert

éppen Hadik volt az, aki sürgette a kispárti hitelgye nyek kielégítésére szánt 25 milliárd kintalásit,

ezzel föl sem becslülő előnyt biztosítja az ország kisparosságának. Hadik nagy közgazdasági tudásával, szociálpolitikai érzékével és mérhetetlen jóakarásával a magyar nemzetgazdaság történetében Széchenyi, Kossuth és Baross után fog következni!

Ezután az előadó határozati javaslatot terjesztett elő, amely elutálta a Hadik János grófot ért támadásokat és őt változatlan bizalmáról biztosítja arra kéri, hogy az iparosság ügyét tovább is szerettel és jóindulattal karolja föl.

Kiss Jenő, a kiskunfélegyházi iparosszövetkezet elnöke a vidék iparosai nevében, Ulmann Jákó a budapesti szabóiparosok szövetkezte nevében szölte a javaslatot. A vádak neveléségek — mondotta —, mert nem képzelték el, hogy egy gróf Hadik János a vidéki iparosság hitéletényi kielégítésére szolgáló pénzeket nem adja át rendeltetésére.

Az egész támadásnak személyi jellege volt,

az újdonsült méltóságos ur, Pálffy Dániel bele akar úlni az IOKSz elnöki székébe. Hát ebből nem kérünk! Böhm Ferenc, a székesfehérvári szövetkezetek, Bartha Arthur pedig az ország kárpitos szövetkezetel nevében szölte:

— A magyar iparosság egységét kell megteremtünk — mondotta. Hogy ez eddig nem sikerült, annak oka Pálffy Dániel személyében em. Kijelentem, hogy Pálffy-nak mindenkor az volt legnagyobb ambíciója, hogy az IOKSz elnöki székébe kerüljön s ezért hajlandó bárkit odába támadni. — Vékes Bertalan szegedi, Freytag Gyula pécsi, Cséllényi József miskolci kiküldött szavai után Pakházy József, Pinter József, Filzsecker Zsigmond, Váthay András, Arany József és Gécsy Nándor szólaltak föl, mire az újs a határozati javaslat egyhangy elfogadásával és gróf Hadik János viharos elterése közbet véget ért.

Villában

jó helyen (lehetőleg Andrássy-ut környékén) keresek két szobát, fürdőszobával, telefontal, minden legmodernebb komforttal. Néhány hónapot esetleg előre fizetek. Ajánlatot „Azonnal” jellegre A Reggel kiadóba

A honvédség főparancsnoka a végrehajtói és forgalmiadóellenőri állást összeférhetetlennek tartja a tiszti ranggal

(A Reggel tudósítójától.) Viléz Jankó Kocsárd tábornok, a honvédség főparancsnoka néhány nap előtt tiszti parancsot adott ki, amely közli, hogy a nyugállományú tisztek egyrésze olyan foglalkozást is, amely a tiszti állás tekintélyének nem felel meg. Különösen nem tartja megengedhetőnek és a tiszti állás tekintélyével összeegyeztethetőnek, hogy nyugállományú, illetve szolgálaton kívüli honvédtisztek rendfokozatuk megtartása mellett forgalmi adóellenőrök vagy bírósági végrehajtók legyenek. A tiszti parancsot egyidejűleg a honvédfőparancsnokság fölülvita a nyugállományú tiszteket, hogy

nyolc napon belül forgalmi adóellenőri, illetve végrehajtói állásukról, vagy pedig tiszti rangjukról menadjanak le.

A honvédfőparancsnokságot e rendelkezés kiadására az a szempont vezette, hogy a polgári foglalkozásnak mindig a tiszteket társadalmi állásához kell alkalmazkodnia, márpedig a forgalmi adóellenőr vagy a végrehajtó gyakran kerül olyan helyzetekbe, amelyek által a tiszti tekintély csorbultát szenved.

Jankó tábornok tiszti parancsa nyugtalan-ságot keltett a nyugdíjas tisztek körében,

akik forgalmi adóellenőri vagy végrehajtói állást töltenek be. Ezek a tisztek most az elé a dilemma elé kerültek, hogy vagy lemondanak jól jövedelmező állásukról és akkor megmarad rendfokozatuk és nyugdíjuk, vagy a nagyobb jövedelmű állást választják és akkor tiszti rangjukról kell lemondaniok. Budapestben többszáz forgalmi adóellenőr és végrehajtó működik, aki egyszersmind nyugalmazzal katonatiszt és az egész országban mintegy

ezer végrehajtó és forgalmi adóellenőr van, akiknek a tiszti parancs értelmében vagy polgári állásukról, vagy tiszti rangjukról kellene lemondaniok.

A választat elé állított nyugalmazott tisztek megkísérelték, hogy az illetékes miniszteriumok után kieszközöljék az említett tiszti parancs megváltoztatását a honvédfőparancsnokságtól. A pénzügyminiszterium és a honvédelmi miniszterium között tárgyalások indultak meg erővonalakozás, de ezek eddig nem vezettek eredményre.

Sziji Bálint, a csizmás főrend idegennek érzi a felsőház levegőjét és az alsóház kizsugardítól várja a demokratikus haladás és a titkos választójog biztosítását...

(A Reggel tudósítójától.) Amikor Sziji Bálintot, a kormánypárt „csizmás” csoportjának vezérét kinevezték a felsőház tagjává, a kormányhoz közelálló helyen nem tiltakoztak, hogy itt tulajdonképpen nem kiténteléről, hanem — leszerelésről van szó. Le akarták szerelni azt a kizsugardezért, aki a kormánypárt padsorai-ban sem átalotta magát a demokratikus hala-

dás és az ezzel összeforrt titkos választójog meggyőződéses hívének vallani.

Sziji Bálint elfogadta a felsőházi tagságot, de egyetlen egyszer sem szólalt föl,

ami azt a látszatot keltette, hogy beletörődött sorsába és mint méltóságos ur, fölalta a kilátástalan harcot azokért az elvekért, amelyeket egyszerű kizsugardékválasztójogkorában még a pártfegyverű nyomdákat sem tudott megtagadni.

— Hát csakugyan „leszerelt”, Bálint bátyánk? — kérdeztük meg tőle vasárnap délután.

— Leszerelésről szó sincs — mondotta a felsőházba előlépett kizsugardezér —, de megvallom,

idegennek érzem a felsőház levegőjét és ezért nem is volt kedvem a fölszólaláshoz.

Átmeneti kabátaim Elegáns öltönyöket

mérték után készítek

Widder férfisabó

mindennemű férfi felsőkabát speciális készítője
IV. Városház-utca 20. Telefon: 295-76

Walkó külügyminiszter vasárnap délelőtt Apponyi gróffal tanácskozott, este pedig elutazott Genfbe

Apponyi Gyöngyösapátiba utazott és csak szerdán követi Genfbe a külügyminisztert. — A Népszövetség Tanácsának napirendjém 13. pont a magyar-román birtokpörök ügye...

(A Reggel tudósítójától.) Walkó külügyminiszter szombaton és vasárnap fölkereste Apponyi Albert gróft, a Genfbe utazó magyar delegáció vezetőjét és

részletesen megbeszélte vele a Népszövetség szeptemberi tanácskozásaiával kapcsolatos problémákat.

Apponyi a tanácskozás után közölte A Reggel munkatársával, hogy még hétfőn visszatartja Gyöngyösapátiba, ahonnan szerdán indul utnak Genfbe, tekintettel arra, hogy csak a közgyűlés szeptember 5-iki megnyitására kell megérkeznie. Walkó külügyminiszter már vasárnap este

elutazott Genfbe, hogy szeptember 1-én jelen lehessen a Népszövetség Tanácsának megnyitóján. A genfi tanácskozások, beavatott helyről szerzett értesülések szerint, két-három hetet fogognak igénybevenni és még mindig nincs kizárva az a lehetőség, hogy

a záróülések valamelyikére Bethlen miniszterelnök is kiutazik.

A Népszövetség Tanácsának napirendjém huszonkilenc pont szerepel, amelyek között Magyarország legközelebbi

a 13. pont: a magyar-román döntőbíróvási ügy

tárgyalása érdeklí, bár nem lehetetlen, hogy a végleges döntést, a várható komplikációkra való tekintettel, a Népszövetség decemberi ülészakára fogják elhalasztani. Egvelőre bizonytalan, hogy Csehország csakugyan szövetkez-e Genfbe a Rothermere-akció ügyét. Valószínű, hogy erre a kirohánásra a föltökəri jelentés tárgyjalásakor fog sor kerülni. A Rothermere-akció ügyének megvitatása mellett, magyar előzsgökből tekintve, teljesen előzsgöbök a tárgysorozat többi pontját. A szeptember 5-iken kezdődő közgyűlés napirendjém nem kevesebb, mint

huszonkilenc programpont

szerepel és így előrelátható, hogy a magyar delegáció tagjai a tanácskozások elhúzódása következtében csak szeptember második felében érkeznek vissza Budapestre.

Hogyan mentette meg Pintér századosné a „Hajrá II.” földézetéről háromnegyedórai élet-halálküzdelem után Kalándy tábornokot és fiát, akik a „Hajrá I.” vitorlással rettenetes orkánban belefordultak a Balatonba

(A Reggel tudósítójától.) Pénteken reggel vihar támadt a Balatonon. Beész éjszaka zúgott a szél, de a magyar tenger hajnalig esőndes maradt. Hét óra tájban, reggel, hirtelen látomatosan fajtkeozni kezdett a víz s tíz perc múlva már horszaga és bömblure ostromolta Földvár partját. Emeletmagas hullámok csaptak ki a sétányra, jéborítók a padokat és átcsapáltak a nala magas kőpartján, amelyek mögött a földvári Flotilla yachtlai horgonyoztak. Néhány perc alatt a legkifutóbb angol esőkabátokban egész Földvár közönsége a parton volt s riadtan gyönyörködött az izgalmas látványban: a földutit tö hisztériás tombolásban. A fúródi hajó természetesen el sem indult — a tihányi part elmerült a ködben — s istenkísértésnek tekintette volna mindenki még a gondolatát is annak, hogy bármilyen hajóval az orkámba kimerészkedjék. Es ill, a viharokt ebben a dermesztően félméteres pillanatában hirtelen egy árba jelent meg a Balaton közepén.

Egy yachtlarba, amely hol a hullámok telején bukkant föl, hol elűnt azok torkában. A rémület szédobogása jagta el egyszerre az egész publikumot, mert nyilvánvaló volt, hogy a yacht, amelynek földézetén néhny ember —

közöttük egy nő! — hősiiesen küzdött a rettenetes viharral, külső segítséggel a Balatonról meg nem menthető.

A tévesöveken keresztül világosan látszott, hogy a yacht, amelynek vitorlái természetesen be voltak esavarva,

két horgonnyal is le van horgonyozva

WITHERS STOMPS-BAND

Budapest egyetlen néger zenekara

a

Párisi Kalitkában

szeptember hó 1-től

Paulay Ede-utca 35 Telefon 283-74

a Balaton közepén, nehogy a dühöngő orkán néhány szempillantás alatt Földvárig röptesse, amelynek magas kőpartjain menthetetlenül utarabokra zúzódtól volna. Néhány perc múlva azonban a yacht ugrrszzerűen közelebb és közelebb jött a földvári partokhoz.

Az egyik horgony vasláncát ugyanis a vihar kettétépte

és a megmaradt másik horgony már nem volt elég erős ahhoz, hogy a tó közepén tartassa a hajót. A partokon még egyre gyülekező publikum most már a végsőkig megfeszített idegekkel figyelte a hajó élet-halálharcát és mindenki látta föltartóztatlan sorsát is:

a hajót a vihar néhány percen belül tarabokra zúzza Földvár partjain.

A yachtklub urai, a hölgyek — különösen a Balaton egyik legkifutóbb uszójának, Tóth Nadánaknak kérésére — a veszedelem végső pillanatában megkísérelték a lehetetlent:

parancsot adtak a „Bölömbika” nevű motoros legénységének, hogy siessen segítségére a végveszedelemben levő yacht utasainak.

A „Bölömbika” azonban csak a kikötő széléig jutott el, innét vissza kellett fordulnia, mert a hullámokkal együttalán nem tudott megbirkózni és azonnal abban a veszedelemben forgott, hogy legénységével együtt elmerül. Most érte el az izgalom a tetőpontját. Az egyetlen lehetséges kísérlet megkusult, a yachtot utasával együtt sorsakra kellett bízni. Most már allig pár száz méternyire volt a yacht a partoktól, földézetén — tisztán kivehetően — öt férővalóság egy nővel. Valamennyien minden erejüket megfeszítve dolgoztak a megmaradt horgony rögzítésén, de hasztalanul. Végül, amikor néhány másodperc múlva a hajó a part közvetlen közelébe került, vezényszóra valamennyien leugrottak a földézetéről a vízbe és kötelek és láncok segítségével a hajót bevontatták egy kabána cölöpépítménye mellé, ahol másfélórás hitozatos küzdelem után szerencsésen megrögzítették. A parton álló közönség

ZONGORÁK LEGOLCSÓBBAN
Magyarország legnagyobb zongorakértáiban

„LYRA”

RT-nál, VII. Erzsébet-körút 19
Részlete is!

lelkesen megéltjezte a bator hajósokat, élőkön az egyetlen nővel, aki derekát a vízben, ugyancsak vezette és vezényelte a hajómentési munkálatoikat. Kiderült, hogy a hajó — a „Hajrá II.” — Siófokról indult el reggel 7 órakor, aránylag esőndes időben, földézetén Krics-Jabussy alezredessel, Kiss és Pintér huszár-századosokkal, valamint Pintér százados feleségével. Egy másik kisebb yachton, a „Hajrá I.”-en Kalándy tábornok és fia követték az első hajót és valamennyien háromnapos kirándulásra igyekeztek a Szigligeti-öbölbe, A Balaton közepén érte utól őket a vihar,

amellyel a gyöngébb „Hajrá I.” megbirkózni nem tudott és rövidesen elsüllyedt.

Legénységét: Kalándy tábornokot és fiát a „Hajrá II.” legénysége mentette ki háromnegyedórai hitozatos küzdelem után. A mentési munkálatoikban mindenütt előlért Pintér százados, aki a legjobb balatoni yachtvészektől közé tartozik és aki a hajó lerögzése után tíz perccel már teljesen átlötte, szádoján cigarettával lépett ki a partra a hajó kabínjából. A társaság csak másnap mehetett vissza Siófokra, ahonnan Kalándy tábornok utastársára azonnal folyámörök mentek ki a Balatonra, hogy az elsüllyedt „Hajrá I.”-et kimeneljék. (c. z.)

Vége az esőnek, száraz időt és hőemelkedést jósol a meteorológiai intézet

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti meteorológiai intézethez beérkezett jelentések szerint az egész országban, a Dunántúli és a Tiszántúli egyes helyeinek kivételével, esett az eső, amely az utolsó huszonnégy órában elérte a 20 millimétert. Vasárnap délelőtt bekövetkezett a meteorológiai intézet által jelzett javulás, az eső megszűnt és a hőmérséklet emelkedni kezdett. A vasárnap kiadott meteorológiai jelentésben a prognózis a következő:

Száraz idő hőemelkedéssel.

A szeles, esős idő, amely az utóbbi napokban Budapesten és Magyarországon fölváltotta a nagy meleget, a nyugati országokban néhol

felhőszakadássá és viharra fokozódott.

Erről A Reggel a következő jelentéseket kapta: A Brenner vasúttársulat Pácsk és Matri közti 15 méteres hosszúságban álmosta a viz. A térvörpörök kidőltek és a vasuti forgalmat a föltévesztámlás miatt ábszólással kellett utbonnyolítani. Felsőházországban

erős havazás volt, a hó nemesak a hegyeket, hanem több helyen a völgyeket is elborítja. Triestben a felhőszakadás és szélvihar alkalmával több mint száz ember megsérült. Schleswig-Holstein nyugati partján olyan erős felhőszakadás volt, hogy a lapályos részeket teljesen elborítja a víz. Az áradat 20 házába is behatolt és a rozs-és zabföldök viz alá kerültek. Württembergben a felhőszakadás folytán több folyó kiöntött medréből és a rohanó áradat az összgyűjtött termést magával sodorta.

Lloyd George lányát fölléptetik képviselőnek

London, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az egyik walesi választókerület liberális pártja küldöttséget menesztett Londonba Lloyd George legfiatalabb leányáért, Miss Meganhoz. Tölkérte, hogy vállalja el a képviselőjelöltséget. A miss nem adott határozott választ, hanem azt felelte, hogy ó, mint a liberális párt szerezny tagja, a pártvezér megkérdezése nélkül nem dönthet ebben a kérdésben. Megan klsaszony mielőtt igent mondana, megkérdezi a papát...

600 holdas birtok

szép urilakkal és majorral, prima sík földek, megveszék hely közelében

azonnal bérbeadó

Közelebbít

Reich Jenő bank- és ingatlaniroda

Budapest, Nádor-utca 32. Telefon: 136-83

F. L. POPPER férfi és női ózsi cimbudonsárok megérkeztek

BAUER Jókai (Gyár) utca 16. Telefon: 297-34

ZÁLOGCÉDULÁKAT kiváltók, ékszereket bárkinek drágában veszek.

Singer IV, Egyetem-u. 11. Alapítvány. Telefon: 1896.

HIREK

Őszi síp

Megfújták már az őszi sípot.
Fülem mögött már elcsivított
az őszi szél, a bús szívrén...

Vad általós fogva hintájába,
virágot hint a nők hajába
és panaszt hordoz a szívrén...

Búsán sühogtat ostorával
s pirosa forrt szagos borval
mindenkit hetykén megkínál:

Igyál barátom még ez őszön,
mert egyik ős megy, másik ős jön —
de te ha méssz: elmész... Igyál!...

Amerre megy, titkos jelekkel
és rótszín szöfövelecekkel
hullatja teli az utat...

A sinya fáj, virágja égét,
nyomában felsikolt az élet
s a temető felé mutat...

Somlyó Zoltán

Vészi József adomája

— Levél a szerkesztőhöz —

Majd egyszer, amikor majd valamikor történelmi pókhálósnak majd mindennapjaink és elátkozott eseménytelenséggel megdölgő esztendőink: a korfeszítő historikus nem felejteti ki e korszak milliójából Vészi József genfi anekdotáját, amelyet ez a tagbaszakadt, hevílekeny, hetvenedik életéve felé közeleg és még mindig régi ideáljai után futkosó, öreg redaktor a sajtókonferencián elmondott Ferdinánd román királyról, akinek csak furfangos uton tudta elküldetni lapját, hogy a királyi előfizető éppen olyan *ponosan kézbe kapja azt*, mint bármely más polgári prenumeráns. Mert a román határon még a királynak expediciót újságpéldányokat se engedik át.

Sajnos, a genfi tudósítás a mai magyar lapokban sokkal hézagossabban jelent meg, hogy félrelesmerhetetlenül ráismernék (v.) stílusára, amely jegy alatt *egykor* vezérelt írt a „Budapesti Napló”-ba; az asztalcsapkodó debattert, a vérmes, epés, az események lábában egy publicistát nem látjuk egészen magunk előtt a genfi tudósításból, habár bizonyos, hogy Vészi bácsi Genfben is olyan bírköző kedvvel lépett a porondra, mint akácok Károlyi Mihály elnöki estélyén, amikor lenkadatlan hevílekenységében testi bírközásra akart menni egy forradalmárral, mert az nézetét nem helyeselte. (Szerencsére, kézzel volt a békülékenységet hirdető és gyakorlati dr. Berinkey, aki a kérésre a készülő feleket elválasztotta egymástól.) Én nem leljük meg a genfi levélben ama Vészi Józsefet sem, aki hölgyek legyezőire írt esimes emlékeket, valamint költeményeket Radó Antal szerkesztésében megjelenő magyar *költők lugasába*. De a „Bánk bán” német átíttetője és fordítója valamiképpen megmutatkozik előttünk és a szárke genfi tudósításból is, a daos magyar, aki annyi idegenbeli nemzet hírlapírói között a magyar sajtó védelmében omei szót a svájci tanácsban, ahol aggodalmunk szerint még mindig nem törődnek annyit Magyarországgal, mint amennyi figyelmet megérdemelnénk.

Dugáru lett a magyar gondolat... Az írók pedig néhány kivétellel még mindig író-asztaluk mellett üldögelnek, akik a régi Nagy-magyarországnak írtak; — sőt számuk inkább növekedett, mint fogyott azoknak, akik a nemzeti ideál éppen úgy átérzik, mint a Rákosiak, Vésziak, mert hiszen nem nehéz többé vérmes nacionalistának lenni körülünk, amikor úgy sem lehetünk mások szegénységünkben és elhagyatottságunkban. A Rákosiak, Vésziak elvétett magvai hihetetlen gazdagsággal növekednek az 1927-ik esztendőben is, hogy a szellemi munkát betakarítani majdnem oly nagy földadattá vált, mint akár kis országunk földi, ipari és kereskedelmi produktumait. De

főleg szellemi termékeinkben vannak gazdagabbak, mint valaha, nagyon sok közülüknek kellene annak lenni, aki a mai magyar értékeket az újjan akarja összeszámlálni.

En azt hiszem, *mélyen tisztelt Szerkesztő Barátom*, hogy a genfi sajtókonferenciából még nem láttak napvilágot az érdekesebb tudósítások, mert szinte elképzelhetetlen, hogy a harcoságában, temperamentumában, férfiaságában és *konok magyarságában* megfoghatatlan Vészi főszerkesztő ur megnyugodna abban, hogy a kongresszus *nem foglalkoznak politikával*. Igenis, foglalkozni fognak a magyar sajtó kérdésével, — ha ma nem, hát holnap, mert nem lehet elevenen eltemetni a szákrázó magyar gondolatokat a „kalföld” előtt még akkor sem, ha már itthon vérszívvel bűvölő rohanak az önkéntes mentők minden rakéta felé. Mindenesetre köszönjük meg Vészi bácsinak, hogy elment Genfba a nagy világlapok méltóságteljes, gazdag, olajozott szerkezettel működő konferenciájára és ott „politikamentesen”, egy anekdota alakjában közlé a világsajtóval, hogy vannak a földkereken feriletek, ahol a legyőngített, elszegényített, koldusbotra jutott kis Magyarországi sajtójától még mindig úgy félnek, mint a lelkisiméret-furdalástól. A tehetségtelenekek örök félelmével a tehetségesektől.

Krúdy Gyula

— Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök nem akar Erdélytől megválni. A hercegprímási szék megüresedtetével egymást érték a kombinációk, hogy Magyarország legmagasabb egyházi méltóságában ki lesz Csernoch János utóda. Nem volt püspök, akinek neve ne bukkanjon volna föl a jelölték névsorában, de a beavatottak tudták, hogy *valamennyi jelölt közt Majláth Gusztáv a legösszebbesb*. A Reggel beavatott helyről úgy értesül, hogy az erdélyi püspökök primásné való kinevezését *most már csak egy hátráltatja, hogy a népszerű püspök nem akar Erdélytől megválni és a primási szék ügyében az illetékes körök érdeklődésére határozottan elutasítást választott*. A magyar katolikus egyháznak, de az egész országnak is *rendkívül nagy nyereség volna*, ha elhatározásának megmáltására lehetne rábírn a kiváló főpapot, akit *egyformán örömmel látna a primási székbén Róma, a hivatalos Magyarország és az egész katolikus világ*.

— A csepeli gyilkost ma átszállítják a rendőrségről az ügyészség fogházába. A csepeli kettős gyilkosság ügyében a rendőrség vasárnap délelőtt folytatta a nyomozást. A kihallgatások során az a gyanu merült föl, hogy *Kurucz György* napszámos, aki feleségét és egyik albérlőjét elvette házától, azokkal a nővel is, akik időközben szobát béreltek nála, hasonló módon végzett. Ez a főleves vasárnap megdőlt, minthogy a nyomozás megállapította, hogy *Kurucz albérlői között nem volt nő*. Steckinger Erzsébet ügyében, akit annak a gyanúnak az alapján, hogy tudott a gyilkosságról, mindjárt az eset kiáltatása után őrizetbe helyezték, vasárnap szintén befejeződött a nyomozás. Megállapította ugyanis a rendőrség, hogy az asszony csak a véres tett elkövetése után került a naprámszhoz és *semmit sem tudhatott a bűncselekményről*. Steckinger Erzsébet vasárnap elbocsátották a főkapitányság épületéből. A nyomozás részét ezel befejeződött és Kurucz Györgyöt hétfőn átszállítják az ügyészség fogházába.

— Összeesett és meghalt a Muzeum-köruton egy vidéki gyógyszerész. Vasárnap este a Muzeum-körút 17. számú ház előtt elájult *Seemann Agoston* 60 esztendő vidéki gyógyszerész és amire a mentők megérkeztek, hogy első segélyben részesíték, *meghalt*. A törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— „Magyar Törvénykönyv” címen törvénykezési hivatalunk indul meg. Szerkesztő: dr. Pongrácz Jenő ügyvéd. Budapest, Népszínház-utca 19. Előfizetési díj egész évre 6 pengő.

Minden külön értesítés helyett

Horváth Tódorné sz. Glük Malvin felesége, Horváth Lajos, István és György fia, Horváth Lajosné sz. Oestreicher Erzsébet szomorú szívvel tudatják, hogy drága jó férje, a legjobb édesapja és após:

Horváth Tódor

életének 70. évében a hó 28-án hajnalban hosszu, kínos szenvedés után, nemcsé lelkét visszavonta Teremtőjének.

Drága halottunk hült tetemét a hó 29-én, ma, hétfőn délután 3 órakor fogjuk a farkasrői temető halottszámból 26 évvel ezelőtől elhunyt césapja mellé eltemetni.

Szent emléke örökké közöttünk fog élni. Csöndes részvétet kérünk.

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
Teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon: Teréz 208-51

— Annie Besant miatt, aki röpülőgépen érkezék. Chesterton nem akar tudni a tulvilági életéről. Érdekes nő az a nyolcvanasztendős hölgy, dr. *Annie Besant*, aki szombaton röpülőgépen érkezék Budapestre. A hófehérhajú patrona, aki London egyik kertvárosában él, nagyuri cottagedben, 1907 óta az angol Teozófiai Társaság elnöke s egyben közmérszértéltársaság Angliában, Amerikában és Indiában. Besant barátja volt a híres mme. Blavatsky-nak, a londoni teozófusok egykori vezérének, aki tíz évvel ezelőt hirdette ki Newyorkban a teozófiai nevezett okkultista tudományt. Ez a madame Heliona P. Blavatsky — orosz származású írónő — husz esztendőig utazott Indiában és hét esztendőig élt Tibetben, a Himalaya lejtőjén, *brahmann és buddhista szerzetesek rendházában*. Az ősi vallások misztikus tanaiból, ritusáiból és terminológiájából építette föl a teozófiát, amely az emberben *lappangó isteni erőket megvilágosított akarja elősegíteni*. Ennek a rejtélyes életű nő, Blavatsky-nak lett híű feyvertársa és több utóda dr. Annie Besant, aki a Teozófiai Társasággal együtt sokszázszor hívót, egész sereg sajtóorgánumot s a teozófus főhadiszállás központi iródnát örökölte Blavatskytól Londonban. Ezután India vonzotta Besantet; el is utazott Gandhí és Tagore hazájába, fölkarolta az indusok nemzeti önállóságára törekvő politikai mozgalmait. Ennek következménye, hogy 1917-ben megválasztják a hetvenesztendős brit matronát az Indiai Nemzeti Kongresszus elnökévé. Az eszményért harcoló politikai törekvések megszüntetéséért dr. Besant tekintélyét, *de egy igen exponált teozófiai lépése nagyon sok támadásra adott okot*. A teozófusok ugyanis hisznek a reinkarnációban: Annie Besant egy szép napon kijelentette Indiában, *hogy egy tízennegy éves beemzött fiúban megtalálta Keresztelő Szent János reinkarnációját*. A fiút, *Krishnamurtit*, Londonba vitte Besant, bemutatva az egybegyűlt nemzetközi teozófusoknak és elvárta hivatástól, *hogy Krishnamurtiban elismerik a reinkarnáció eszóját*. Sokan *visszahökkenek* az új Keresztelő Szent János-tól — aki bizonyára kiváló médium volt — és igen *kiváló teozófusok is kiléptek e bemutatás után a londoni páholyból*. Elképzelhető, hogy G. B. Shaw, Wells és Chesterton mennyit espikedik azóta a harcos matronát. Chesterton mondta csak nemrégiben egy francia világslapnak: *már csak azért sem hisz a tulvilágban, mert nem óhajt Besanttal ott is találkozni*.

— Agyonverte a vejét, aztán felakasztotta magát. Kaposvárról jelentik: *Baricsa György* törökkeppányi földműves a padláson részegen fokvó vejét, *Józsa Györgyöt* battával fejbeverte és a vértől berittott embert öltögezte. Amikor délután hazajött, jédien látta, *hogy veje még él*, amire levonszolta a pinébé, majd kiment a közeli erdőbe, ahol *egy fára felakasztotta magát*. Amikor rántották, már *haltott volt*. A súlyosan sebesült Józsa György betelhat sérülésibe.

— Földéről a mesóné are, amikor a háziaszony valódi MEISZTER-szapatot ad neki, mert tudja, hogy felemonkával és haragsággal végzi el a mosást, s megkíméli magát a farszót s a ruhát az ártalmas kefelestelel és dörögölestelel.

MATCHLESS

MOTORKERÉKPÁROK

NORMAL-ES SUPER-SPORT
KIVITELBEN, OLDALKOCSIVAL
AZONNAL SZALLITHATO

BÁRDI

KOSSUTH LAJOS-U. 6

Waldmann-zongoraterem
új helyisége: Teréz-körút 8

Autocar
VII., Vörösmarty-u. 33.
(Andrássy-ut sarok) Telefon: L. 953-63.

Dunlop Cord

gyári lerakat
autófelszerelések szaküzleto.

Dr. KAJDACSY szakorvos,
rendel: 10-4 és 7-8-ig
VIII., József-körút 2. szám férfi- és női betegeknek

Veszünk, eladunk és művészielen javítunk

keleti szőnyegeket és antik bútort. „Antikar” Rt.
(Sternberg J. Z.) Dob-utca 31. sz., Kázinó-utca sarkán.
Telefon: J. 405-68

Góth Sándorné és Góthék egész házanépe vasárnap tüszős mandulagyulladásással súlyosan megbetegedett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt riasztó hírként terjedt el a városban a hír, hogy Góth Sándorné, Kertész Ella, a Vígyszínház népszerű művésznője, hírtelen súlyosan megbetegedett. Azok, akik a Vígyszínháznál érdeklődtek a hír valóságára, és akik bizonyosságot szerzhettek maguknak az elszomorító valóságról, mert a Vígyszínház igazgatója az érdeklődőknek kénytelen volt kijelenteni, hogy Góth Sándorné valóban nem vesz részt a vasárnap esti előadásban. A Reggel tudósítója telefonon érdeklődött Góth Sándorné felesége állapotáról, aki a vasárnap esti előadás után a következőket mondotta felesége betegségéről:

— Tegnapelőtt este a szobalányunk hírtelen megbetegedett tüszős mandulagyulladásban. Nyegyenfokos láza volt, amire természetesen azonnal orvost hívtunk hozzá és lefektettük. Ma a feleségem reggel 8 órakor bejött hozzám és elmondotta, hogy

a házevetőnőnknek is 39 fokos láza van,

nem is tud félkelni. Újból orvost hívtunk s kijelentettem feleségemnek, hogy ilyen körülmények között magam fogom a reggelt elkészíteni. A feleségem azonban legnagyobb meglepetésemre kijelentette, hogy ő nem akar reggelizni, mert nincs étvágya.

— Várjál csak, meymérelt téged is — mondottam neki inkább viceesen —, de csakhamar elmult a jókedvem, mert a hőmérsékletem 38,6 fokot mutatott, amire azonnal lefektettem őt is most már feleségem régi orvosát, dr. Bajor Dezsőt hívtam, aki rögtön konstataitla, hogy

feleségem is elkapta a tüszős mandulagyulladás

és természetesen a legkomolyabban gyógykezelésnek kell magát. E pillanatban a láza nem túl magas, mert mindenféle orvosság van benne. Játsszania azonban természetesen napokig nem lehet, bár Bajor dr. véleménye szerint, ha a betegség normális lefolyása lesz, rövid időn belül újra átveheti a Vígyszínházban szerepeit.

— Vasárnap délután 56 kiránduló telt gyűléstartás miatt előállították a Zugligrétből a rendőrségre. Vasárnap délután nagy föltűnést keltett a Zugligrét és a Jánoshegy utján egy turistacsoport, amelyet rendőrök és detektívek kísértek. A csoport tagjai a Természetbarátok Turistagegyesületéhez tartoztak, amely kirándulást rendezett a kuruclói nagyrétre. Délután bizalmas jelentés érkezett Helényi főkapitányhelyetteshez arról, hogy ez az 50—60 főnyi csoport tiltott gyűlést rendez, amelyen lázító és agitációs beszédeket tartanak és kommunista dalokat énekelnek. A rendőrség az utóbbi időben a legszigorúbban ellenőrizi a sztrájkok miatt vajjon nem tart-e a munkásság valahol tiltott gyűléseket, ezért a jelenléte nyomán a központi ügyeleten szolgálatot teljesítő Henkel rendőrfőtanácsos intézkedett, hogy detektívek és rendőrök menjenek ki a gyűlés helyére és állítsák elő a gyűlés résztvevőit. Hajdó János detektív főfelügyelő hat detektívet nyomban autóbá szállt és körözött a Makkos Mária mellett elterülő tiszlásra, ahol rendőrök segítségével körülkerítették és a 21. számú őrszobára bekísérték 56 embert. Az őrszobán mindenkit igazoltattak, azután szabadonbocsátották a turistákat, akik kijelentették, hogy nem tartottak tiltott gyűlést, csupán Ady-versket szavaltak és munkásdalokat énekeltek.

— Londonban vasárnap óriási népgyűlés volt Sacco és Vanzetti emlékére. Londonból táviratozva A Reggel tudósítja: A Trafalgar Squarcon a szocialisták és kommunisták vasárnap délután tüntető nagygyűlést rendeztek Sacco és Vanzetti emlékére. A munkásság fekete selymenél bevont vörös zászlókkal vonul fel a gyűlésre. Rengeteg szónoklat hangzott el és többek közt Cook, a bányamunkások vezetője is felszólt. Valamennyi szónok rendkívül élesen támadta az amerikai hatóságokat, majd az egybegyűlt tömeg viharos helyeslése mellett határozati javaslatot fogadtak el, amely kimondja, hogy Sacco és Vanzetti neve örök időkre élni fog a munkásság emlékeztetőben. A nagygyűlés résztvevői a javaslat értelmében kötelezik magukat arra, hogy egész életüket a szabadságról folytatandó küzdelemnek és a munkásság nemzetközi szolidaritása megslárlátásának szentelik.

— Kitaloncinak egy ágrófoi, aki Hízyen karikatúrákat rajzolt a furdővendégekről. A főkapitányságra két nappal ezelőtt Hízyről esendőrök hoztak föl egy föltűnő külsejű fiatalembert. A fiatalember a hízyi furdővendégeknek tünt föl, akikről az ottani vendéglőben karikatúrákat rajzolt és azokat egy hosszú történet kíséretében nyújtotta át nekik. A hó peritánadrágos, bársonykabátos, lobogó nyakendőjű fiatalember mindenhol azt mondta, hogy ő gróf Lázár Mihály erdélyi menekült, aki, bár az elszakított területeken hatalmas bírtokai vannak, kénytelen rajzolásból élni. Hízyen nyaralt Szécsénygyeszy Sándor belügyi államtitkár is, akinek több oknál fogva gyanus volt az extravagáns viselkedésü gróf és ezért intézkedésére a hízyi esendőrök fölkísérték Budapestre, ahol átadták a főkapitányság politikai osztályának. Helényi főkapitányhelyettes hallgatta ki az állítólagos gróf Lázár Mihályt, aki a legfantasztikusabb mesékkel állott elő. Rövidesen kiderült azonban, hogy bár valóban Erdélyből menekült és Lázár Mihálynak hívják, a gróf címet jogtalanul használja. A főkapitányságon, minthán sikerült személyazonosságát megállapítani, őrizetbe vették és intézkedés történt arról, hogy Lázár Mihályt, aki semmivel sem tudta igazolni itt tartózkodásának okát, kitaloncolják illetőségi helyére.

— Lindbergh eljárt az amerikai repülőturné és visszatér Washingtonba. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Lindbergh ezredes, aki másfél hónapja repülőkörúton van Amerikában, hogy az aviatika fejlesztése érdekében propagandát folytatson. Szubján a repülőturné rosszul lett és elájult. A repülőturné 30.000 főnyi tömeg várta és valóságos megröhamta Lindberghet, aki éppen az idővélőbészé közben esett össze. Lindbergh Sziu egyetk szanatóriumában fekszik és elhatározta, hogy felbeszékli repülőkörúlját és visszatér Washingtonba.

— A huszparosok jövő vasárnap rendkívüli közgyűlést tartanak, amelyen bizalmatlanságot akarnak szavazni az ipartestület vezetőségének. Az ellenzék érzelmű huszparosok a Kékösz helyiségében vasárnap délelőtt szervezkedő értekezletet tartottak, amelyen a méz-szárások és hentesek nagyszámban jelentek meg. Prohászka József bejelentette, hogy a huszparosok nagy többsége továbbra is harcol a mostani tilalom eltörléséért. Hogy az idei nyáron nem sikerült keresztülvinni, abban nagy része van a két huszparos ipartestület vezetőségének. Nem nyugszanak addig, amíg a mostani vezetőséget el nem távolítják! Még a nyár elején szabályszerű 147 aláírással rendkívüli közgyűlés összehívását kérték Varga ohnóktól, aki azzal utasította el a kérelmet, hogy az előjárósági tagok nyaralnak. Majd pedig az előjárósági szövet összeült és bizalmatlanságot önmagának, kimondva, hogy az ellenzék rendkívüli közgyűlésére ezek után nincs szükség. Kálai Albert iparhatóság bíztos a méz-szárások ipartestület vezetőségének eljárásáról jelentést tett a főváros tanácsának, amely elrendelte, hogy a IV. kerületi előjárósági vizsgálja meg az ügyet és sürgősen tegyen róla jelentést. Hetek teltek el, de a IV. kerületi előjárósághoz még mindig nem érkezett le a landosi utasítás aktája, mert ezt az aktát a központi városüzem egységein iratbába tették. A bíztos aktá végre most már eljutott illetékes helyre és a bizalmatlansági indítványt tárgyaló rendkívüli közgyűlést a jövő vasárnapra összehívják. Dr. Lukács Vilmos, a Kékösz ügyésze, Bukovszky Ferenc, Reisz Lajos, Endler és Zimhofer méz-szárások fölszólalása után az értekezlet egyhanguan állást foglalt a huszparomai adó teljes eltörlése és a casárnap huszparomítás mellett.

— Vass miniszter szeptember hatodikán beszédet mond a kalocsai katolikus nagygyűlésen. Az ezévi katolikus nagygyűlést szeptember 6., 7. és 8-án tartják meg Kalocsán. A nagygyűlésen résztesz Vass József helyettes miniszterelnök is, akinek fölszólalása elé egy-kézi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek. A nagygyűlés előkészítéséről Vass miniszter hosszasan tanácskozott Ernst preláttussal. Tanácskozásukon hír szerint szóba került a hercegprímási szék betöltésének problémája is. Megkérdeztük arról a hírről Ernst pápai preláttus, aki kijelentette, hogy változatlanul szükségesnek tartja a konkordátum megkötését a kormány és a Szentzsék között. Ami pedig azt a hírt illeti, hogy a Szentzsék már döntött az új hercegprímás kinevezéséről és Serédy Justinán kinevezését most már rövid időn belül nyilvánosságra is hozta, erre vonatkozóan Ernst csak annyit jelentett ki, hogy a hírt valószínűleg tartja, mert elképzelhetetlen, hogy beavatott tényezők bármiféle indiszkrétciót kövessenek el.

— A franciák elfogtak egy német hadnagyt, aki állítólag kémkedett. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A saargemündi lakत्याna egyik tartalékosa jelentést tett följebbvalóinak, hogy 1000 frankot ajánlottak föl neki azért, ha kiszolgáltat egy 1924. típusú önműködő fegyvert. A följelentés révén sikerült egy wiesbadeni származású német birodalmi hadseregheli hadnagyt elfogni, akinek Maullyról és Bitschről készült tervrajzokat találtak, valamint iratokat, amelyekben a tisztikar és legényesség számáról és azok elhelyezéséről szölvő adatok voltak. — Berlinből táviratozások: Illatékes német helyen a hírrel kapcsolatban kijelentik, hogy teljesen kizárt dolog, hogy a német birodalmi őrség valamelyik tisztje előjárói tudtával és beleegyezésével ilyen ügyekkel foglalkozzék.

— Paulni Béla — szingizagató. Az iradalom és művészet felső tiszerei új színházat kapnak a fővárosban. A La Fontaine Iradalmi Társaság októbertől kezdve színelőadásokat rendez a Vasuti és Hajózási Klub színpadán és az előadások művészi vezetését Paulni Béla, a kiváló írása bízza. Egyelőre csak egyszer játszanak hetenként, de remélhető, hogy a közönség szimpátiája lehetővé teszi majd a mindennapos előadásokat is.

— A bécsi ügyészség család címén eljárást indít a Rendkívüli kiadás-ok szelhamosán ellen. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Az utóbbi időben mindinkább elszaporodtak Bécsben és környékén a hangzatos címmel megjelenő úgynevezett „rendkívüli kiadások”. Ezek a többnyire vasárnap este, vagy éjjelkor megjelenő lapok hol az óceán-röpülő utjáról, hol a két elítélt amerikai anarchista körül támadt bonyodalomról, hol pedig nyilvánvalóan meg nem történt eseményekről hoztak „szencziós” tudósításokat, de az ökölnyi betűkkel szedett címek és alcímek alatt olyan hírek húzódtak meg, amelyek már napokkal előbb megjelentek az összes usziókokban. Az ügyészség elhatározta, hogy erőlyesen véget fog vetni ezeknek az üzelmeknek, az összes ilyen lapok kiadói ellen család címén megindította az eljárást.

— Harmahárom embert megölt és negyven haláshajót elsüllyesztett a vihar Newfoundlandban. Londonból jelenti A Reggel tudósítója: A newfoundlandi St. Johnsban és környékén vasárnap rettenetes vihar dühöngött, amelynek 33 emberrel esett áldozatul. A vihar következésében mintegy 40 haláshajó elsüllyedt.

Valódi ezüstből a legszebb kidolgozás

verseny és esküvői ajándéktárgyak

valamint a legszebb nemes bronz iparművészeti szobrok, tetangaranturák, szivar- és cigarettakazetták, stb. értási válsztekában:

SCHÖNWALD IMRE

Budapest, IV. kerület, Hécsi-utca 5. sz., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán — Ugyanott esztakoronák, aranyérmék és egyéb régi tárgyak beváltása

Nadas Sándor új könyve:

Uri és női vádlottak

A Kultura rt. kiadása

Vér-, bőr- és nemibetegségeket gyógyító intézet VIII. József-körút 3. sz.

Dr. MITZGER

Rendelés: reggel 8-tól este 7-ig

TABARIN

VII, Rákóczi-ut 63. — Telefon: J. 321-16.

Esténként 10 órai kezdettel

Argentino és Escandel

világhírű spanyol táncosok és a fényes megnyitó műsor!

Záróra 5 óraker

PIRELLI

PNEU- ÉS TÖRÖGMŰMI
Automobil Ker. Rt.
Budapest, Bálvány-u. 12

Selyemharisnya

pótol minden más harisnyát!

6 minőségben kapható!

E védjegy minden harisnyába bele van szöve!

Minden este Oroszország

Csorós, Törzs, Odry, Simonyi M. Magyar Színház

Egy szőke etonfrizurás, szép és elegáns elvált uriaszonyt köröz a rendőrség, aki csak 23 éves, de már 63 szélhámosságot követett el

Megtévesztette az ügyészséget, váltót hamisított a saját védője nevére és a tébolydába csukatott egy csavargót, hogy az apja vagyonához jusson

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányság detektívjei már két hét óta lüvé teszik a városot, hogy

elfogjanak egy 23 éves, föltűnően szép és elegáns, jóeszládból származó asszonyt, aki egy év óta a legkörülmöfontabb családokat, sikkasztásokat és közokirathamisításokat követte el.

Csobán Jenőné született Molnár Mária, egy nyugalmazott Máv. főfelügyelő leánya, először egy esztendővel ezélt került a rendőrségre. Vitéz Rédey Mátyás földbírtokos jelentette föl azét, mert hamisított telekkönyvi kivonattal nagyobb összegű kölcsönt esalt ki az elragadó modoru és rendkívül szellemes, szép, fiatal asszony. A földbírtokos följelentéséhez még

hatvanhárom följelentő

csatlakozott, akik valamennyien csalással, sikkasztással és közokirathamisítással vádolták Molnár Ilonát. Az eleinte konokul tagadó fiatal asszony vallatása során a detektívek megállapították, hogy Molnár Ilona

tulszármazta a legismertebb szélhámosságok bűnlajstromát is

és egész sereg embertől vett föl kölcsönökét hamis telekkönyvi kivonattal. Eleinte egyik pestiáruvéki községben élő jómódu apjától igyekezett pénzt kúmpolni, de a fenyegető kellemetlenségektől szabaduljon, de amikor édesapja megtagadta a segítségét, Molnár Ilona anyafarját módját eszelte ki a bosszúállásnak. Egy féllegényből munkásemberré, akire az egyik piacon ismerkedett meg, nagyösszeget pénzt kért, ha bírhal, ahová őt viszi, vállalja, hogy az édesapja. A csavargó, akinek a fiatal asszony rendszer ruhát vásárolt, mindebből készséggel beleegyezett, Molnár Ilona azután

a napszámot édesapja nevére fölvétele az anyzalföldi tébolydába, hogy így hozzájusson édesapja vagyonához.

A család azonban rövidesen kiderült. Csobáné Molnár Ilonát letartóztatták és átvitették az ügyészség fogházába. A fiatal szélhámossót, akit dr. Sterk Ödön ügyvéd védett, a vizsgálati fogságból kis gyermekére való tekintettel ideiglenesen szabadlátra helyezték. Amikor a fogház ajtaja megnyílt Molnár Ilona előtt, párt hátra

eltűnt a fővárosból.

Ügyvédjét sem kereste föl, de Sterk egy furfangos család révén mégis nemskőra tudomást szerzett, hogy védené ott folytatja bűnös életét, ahol elhagyta. Sterk ügyvéd ugyanis értesítést kapott Stieber Rezső raboszeintmihályi kölcsönkövetőtől, amelyben tudatta vele, hogy levelét megkapta és tudomásul veszi, hogy Csobáné Molnár Ilona 250 pengős váltóját, mint kezec utárta. Az ügyvédet módfelelt meglepte ez az értesítés, mert ő soha semmitéle váltót nem írt alá. Érintkezésbe lépett Stieber Rezsővel és megállapította, hogy a kérdéses

váltóra ráhamisították a nevét.

Szönyegvevők figyelmébe!

Valódi

PERZSASZÖNYEGEK

minden méretheben, színben és fajtában megváltottak!

POLGÁR HUGÓ ÉS EMIL

IV, Gróf Tisza István-utca 18 (volt Fürdő-ny.) Sas-utca sarak

Magyar perzsaszőnyegek, torontái Kylim-szőnyegek, Argamani, Axminster, Velur, Bukli és mindenféle futó-szőnyegek, valamint

mokett divány-és asztalterítők nagy választékban!

A legesőbban szabott árak minden darabon láthatók! Négy szolid cég! - Fizetési könnyűségek! Hites szőnyegszakértők! Alapítva 1904-ben

A rejtélyesnek látszó váltóhamisítás titkát csakhamar fölfelezte az ügyvéd takarítónője, Pauli Istváné. A takarítónő az ügyvéd érdeklődésére elmondotta, hogy két héttel ezélt járt náluk Csobáné. Dr. Sterk nem volt ott, és a fiatalasszony arra kérte Puklinit, hogy egy kérvényt az ügyvéd írogénen megírasson. A takarítónő nem is említette a látogatást gazdájának, mert nem tulajdonított annak semmi fontosságot. Molnár Ilona ekkor írta a garancialevelet az ügyvéd cégjelzéses napirósán Stieber Rezsőnek és ekkor hamisította rá Sterk nevét a 250 pengős váltóra. Az ügyvéd a hamisítás földerítése után a főkapitányságon

följelentette egykori védenéét, akit csakhamar letartóztattak.

Két héttel ezélt azonban Sterk Ödön végzet kapott az ügyészségtől, amelyben tudatták vele, hogy Molnár Ilona ellen az ő följelentése miatt folytatva lett bűnvádi eljárás megállított azon indoklással, hogy az ügyvéd a följelentést visszavonta. Dr. Sterk azonnal az ügyészségre sietett, ahol rögtön kiderült, hogy a nagyszülő szélhámosság ebben az esetben az ügyészséget is megtévesztette.

Csobáné Molnár Ilona ugyanis pár nappal ezélt kiszabadult az újabb vizsgálati fogságból és első dolga volt, hogy dr. Sterk Ödön nevében beadványt szerkesztett az ügyészséghez, amelyben az ellene tett följelentést visszavonta, mivel az állítólagos váltóhamisítást ügyben dr. Sterk Ödön intenciói szerint járt el. A beadvány alá adárta Sterk Ödön nevét, sőt egy általa készített hamis ügyvédi bélyegzővel is lepestelette a beadványt. Az ügyészség, amikor nyilvánvalóvá vált Molnár Ilona újabb vakmerő szélhámossága, azonnal utasította a rendőrséget hogy

állítsák elő Molnár Ilonát.

A főkapitányságon Dalky Lajos rendőrkapitány indította meg a nyomozást, de a detektívek hiába keresték Molnár Ilonát édesanyja Bethlen-utcai lakásán és mindenütt, ahol meg szokott fordulni, nem találták. A szélhámosság fiatal asszony édesanyja csak annyit tudott mondani a detektíveknek, hogy:

Ilona elhunyt.

de nem tudja, hogy hová. A rendőrségnek azonban az a gyamaja, hogy Molnár Ilona, aki utólevél nem válthatott, nem szokott meg az országból, hanem vagy a fővárosban, vagy valamelyik környékbeli községben bujkál. A detektívek már is olyan adatok bírtokába jutottak, amelyeknek alapján venélik, hogy pár napon belül sikerül kézkeríteni a szőkehamisító, etonfrizurás, szép szélhámossót.

— Hazaszög. Lenkey Gusztávok. A „Pesti Hirlap” felelős szerkesztőjének, a magyar újságírás köznevelésében álló és általános népszerűségnek örvendő személyiségének és feleségének. Ország Művelők leánya, Lenkey Magdolna szerdán délelőn köl hazaszögöt a Szécsényi útra egyetemi tanárséggedél a Deák-terei ev. templomban. — Dr. Nyékhegy István, dr. Nyékhegy Lóthar itéleti tanácselnök és néhai Bányó Zsófia fia ma délután 6 óraker vezeti oltárhoz Egedy Mária, Egedy Mátyás földbírtokos és Lezstóky Emma leányát az I. ker. városmaiori római katolikus plébániatemplomban. (Mindem külön értesítés helyett.) — Játékos Ferenc szobanagyiparos leányát, Büszkét (Cipest) szeptember hó 4-én, délután 5 óraker vezeti oltárhoz Bacs István az úpesti római katolikus plébániatemplomban. — Dr. Székely István orvos eljegyezte Kiss Klárit, Kiss Ándor tanulmánykereskedő leányát.

— Az éez héaltával orvosi éed-klóndé nyilvánul meg a csukatott Hudson és Essex Super-Six autók iránt. A Rádiócég csak a beérkezés sorrendjében bírja teljesíteni a megrendeléseket.

Leendő anyák, vigyázzatok!
Gyermekköcsi csak polycsopágy-
gyal MÁRS védjeggyel
eljusztíthatatlan
BRUCK VI, Andrássy-út 38. sz.
A Párisi Arubázzal szemben
Képes árjegyzék 50 filler bélyeg ellenében

Kotányi Nelly
áll. cég. magán
zeneiskolája
V. Víztoros szászár-út 16
Beiratás: szeptember 1-10-ig é. n. 10-11-ig és d. n. 4-6-ig

— „A hüvösölgyi rablótámadás áldozata” — öngyilkos, aki nem tudott elszámolni a rablított pénzzel. Megírták a lapok, hogy Lustig Zoltán magánfiszviselető a hüvösölgyi erdő mellett egy torzonbors külsejű halálban férfi megtámadta, hasbaszarta és pénz tárcáját elrabolta, elmenekült. A főkapitányság megindította a nyomozást, Lustig azonban egyre változó vallomásokot tett, ugy, hogy bizonyosra vették, hogy a rablótámadásnál félre akarta vezetni a rendőrséget. Faggatóra vették Lustig Zoltánt, aki vasárnap délelőlt be is vallotta, hogy a rablótámadás csak az ő fantáziájában született meg és álmondóta, hogy ő maga sebecitelt meg magát az önbekésérel. Az öngyilkossági kísérletet azért köveite el, mert főnökének rablított pénzzel nem tudott volna elszámolni és amikor sebesült rablótámadás-sú főnökét előtt is igazoltatna a rablított összeg eltűnését, Lustig Zoltán vallomása után a rendőrség természetesen beszüntette a nyomozást, de egyben megírdítolta ellene az eljárás hatóság felvezetése miatt.

— Bécsben összetévesztettek egy előkelő urat a volt német trónörökösrel. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Az osztrák fővárosban vasárnap délelőlt az a hír terjedt el, hogy Frigyes Vilmos volt német trónörökös a városban tartózkodik és herceg Geldern néven egy előkelő helyetesi hotelben száll meg. Habár a szálló alkalmazottai a tömeges érdeklődésre egyöntetűen tagadták, hogy az az előkelő ur azonos a volt német trónörökösrel, az utána megismertetés fölismertül véleik, hogy, hogy a Rügen egész csoportosulás támadt körülötte. Az áhírólagos Geldern herceg a számára nyilvánvalóan nem kellemes érdeklődés elől sietve a közeli Saebur-szablaa vonallal vissza. Egyébként megállapítható, hogy a görbái államneveben a Uohen-ellenes esalód elmei között a Geldern hercegi cím is szerepel.

— Párisban statáriális gyorsasággal és sürgősággal itélkeznek a tüntetők fölött. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A Sacco és Vanzetti kivégeztetése miatt lefolyt véres utazó zavargások tettesének ügyében a Francia bíróság szokatlann gyorsasággal folytatja le az eljárást. Naponta hat-nyolc elfogott tüntető ügyében hoznak ítéletet és legtöbbször a francia törvényekben megszabott legmagasabb büntetéssel rójják ki. Az egyik tüntető, aki egy félméteres acélrudall hadonászott, amikor az amerikai követtség épülete előtt elfogták, kijelentette a bíróság előtt, hogy ő csak az amerikai nagykövetség személynének elvonatát akarja rögnéni. Raisin-Dadre főügyész kelvetség beszédében a legelsőszabb büntetés kiszabását kérte és kijelentette, hogy a kommunista zavargók első sorában „véletlenül” mindig közönséges eszbotolvajokat fogott el a rendőrség. Az amerikai követtség előtt elfogott tüntetőket a bíróság hálthónapi fogházbüntetésre ítélte.

— Ajándékok és kedvencmennyek a vas- és reklámkiállítás látogatóinak. A vas- és reklámkiállítás vezetőisége bevezette azt az újítást, hogy a kiállítás látogatói között ajándékokot oszt ki. Mindenki örize meg tehát kiállítás polycsopágy, amely számomra van, mert a kiállítás vezetőisége kir. közjegyző előtt jelöli ki azokat a helyőjegyző számokat, amelyek az ajándékajánlókra utalványul szolgálhatnak és a kiállítás bejárású előtt az ajándékajánlók nyilvánosságra hozza. Folyék között egy teljesen fölszerelt határozott levegő az ajándék. Ezekről értesít a határozott elkek, sorjegyző, Pathé Baby filmvetítő és voltlogos, sifokli többnapos díjtalan üdülés teljes ellátással, valamint könyvtárbank, gramofon és gramofonlemez kerülnek ajándékozásra. A kiállítás látogatói szög általános fokozott, miniatna ma Budapestnek egyik legmagyobb és legszenzációnabb látványossága a vas- és reklámkiállítás.

TUNGSRAM
RÁDIÓCSŐ
A LEGELSŐ

Villányi pezsgő
(Schaumburg-Lippe)
CSAK RÉGIÉVJARATOK

A Máv. üzeme és a főváros

A Máv. főmérnöke havonta 900.000 koronával kevesebbet kap, mint a fővárosi gépész. — A fővárosi dajka annyi fizetést kap, mint a Máv.-nál 35 évig szolgáló pénztárkezelő. — A Máv. önálló felelős forgalmi szolgálattevőjét kisebb kezdőfizetéssel nevezik ki, mint a fővárosi ügyiratkezelő altszót

Mult heti cikkemben jeleztem, hogy táblázat alakban teszem közzé a Máv. üzeme és a budapesti városi törzsfizetések összehasonlítását. E táblázat megértéséhez magyarázat fölölés. Mégis néhány megjegyzést: a fővárosi segéd fogalmazóit a X. rangosztályba neveztem ki, ezzel szemben a Máv. a VIII. rangosztályon aluli jogvégeztet tisztviselőt egyszerűen tisztnek, még egyszerűbben segéd tisztnek neveztem. A Máv.-nál ugyanis 10-21 nyugdíjév-

vel szolgáló jogvégeztet tiszték és segéd tiszték szolgálnak. A főbbi rangosztályok minősítései egyeznek. A VIII.-ban egy a fővárosnál, mint a Máv.-nál I. osztályu fogalmazók, a VII.-ben segéd tisztok, a VI.-ban főmérnökök vannak. Senki sem vonhatja kétségbe azt sem, hogy a Máv. üzletigazgatója ugy hatáskör, mint iskolai képzettség és szolgálati idő tekintetében nem marad mögötte a főjegyzőnek vagy előjárónak. Végül pedig a Máv. pénztárkezelő-

7200-925. M. E. sz.

Székesfőv., 12-es pénzügyi albizottság

Törzsfizetések összehasonlítási táblázata

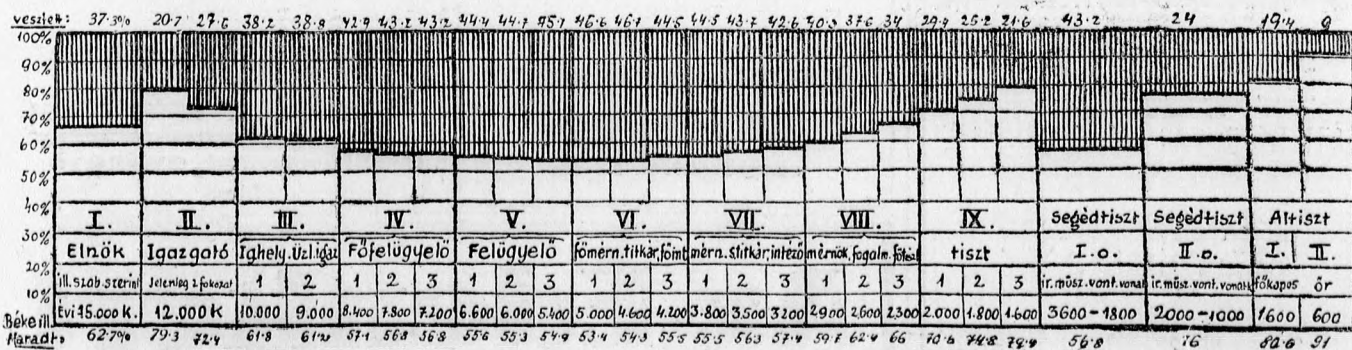
A Máv. alkalmazottai (tisztviselők):

A székesfőváros tisztviselői:

Fizetési		Szolgálati minőség (cim)	A) csoport		B) csoport		Máv. törzsfizetés a főv. pragmatikában foglalt illetmény hány %-a?	Fizetési		Szolgálati minőség (cim)	Havi törzsfizetés papirkoronában	Mennyivel kap havonta kevesebbet a Máv. tisztviselő, ha a terhesebb és veszélyesebb munkát végez	
osztály	fokozat		havi törzsfizetése papirkoronában	esetleg külön szerződés szerinti összeg	esetleg külön szerződés szerinti összeg	osztály		fokozat	papir K			P	
I.		Elnök	14,500,000			62.7	I.		Polgármester	25,000,000	10,300,000	840	
II.	1	Igazgató	11,500,000	9,500,000		79.3	II.	1	Alpolgármester	19,000,000	7,500,000	600	
	2		10,500,000	8,800,000		72.4		2		17,000,000	6,500,000	520	
III.	1	Igazgatóhelyettes	8,800,000	7,400,000		61.8	III.	1	9 tanácsnok	14,000,000	4,200,000	336	
	2	Üzletigazgató	7,800,000	6,800,000		61.2		2	10 előjáró	12,000,000			
								3	Főjegyző	11,000,000			
								4	11 egyéb főtisztv.	9,000,000	2,200,000	176	
IV.	1	Főfelügyelő	6,800,000	5,900,000		57.1	IV.	1	12 I. o. főjegyző	8,000,000	1,200,000	96	
	2		6,300,000	5,600,000		56.8		2	3 álnök	7,600,000	1,300,000	104	
	3		5,800,000	5,200,000		56.8		3	19 műsz. főtanácsos	7,200,000	1,400,000	112	
								3	28 egyéb főtisztv.				
V.	1	Felügyelő	5,200,000	4,500,000		55.6	V.	1	20 II. o. főjegyző	6,800,000	1,600,000	128	
	2		4,700,000	4,150,000		55.3		2	21. o. aljegyző	6,400,000	1,700,000	136	
	3		4,200,000	3,800,000		54.9		3	19 műszaki tanácsos	6,000,000	1,800,000	144	
								3	65 egyéb főtisztv.				
VI.	1	Főmérnök	3,800,000	3,350,000		53.4	VI.	1	26 I. o. tanácsjegyző	5,600,000	1,800,000	144	
	2	Titkár	3,550,000	3,150,000		54.3		2	4 II. o. aljegyző	5,200,000	1,750,000	140	
	3	Főellenőr**	3,300,000	3,000,000		55.5		3	19 főmérnök	5,000,000	1,700,000	136	
								3	71 egyéb főtisztv.				
VII.	1	Mérnök	3,000,000	2,760,000		55.5	VII.	1	27 II. o. tan.-jegyző	4,700,000	1,700,000	136	
	2	Segédtitkár	2,800,000	2,560,000		56.3		2	3 III. o. jegyző	4,500,000	1,700,000	136	
	3	Ellenőr**	2,600,000	2,450,000		57.4		3	4 tanácsos	4,300,000	1,700,000	136	
								3	12 egyéb főtisztv.				
VIII.	1	Mérnök	2,450,000	2,170,000		59.7	VIII.	1	25 tan. I. o. fogalm.	3,900,000	1,550,000	124	
	2	Fogalmazó	2,300,000	2,100,000		62.4		2	5 árvasz. I. o. fog.	3,750,000	1,450,000	116	
	3	Hivatalnok**	2,150,000	2,000,000		65		3	1 ügyészi fogalm.	3,600,000	1,450,000	116	
								3	245 egyéb (főtisztek és gépészek is)	2,600,000	1,450,000	116	
IX.	1	Tiszt*	2,000,000	1,880,000		70.6	IX.	1	25 tan. II. o. fogalm.	3,450,000	1,450,000	116	
	2		1,900,000	1,780,000		74.8		2	17 mérnök	3,200,000	1,400,000	112	
	3		1,800,000	1,680,000		79.4		3	283 egyéb (gépész, fő-kezelő stb.)	3,150,000	1,350,000	108	
Segéd tiszték	1	I. o. irodai s.-tiszt	3,150,000				X.	1	15 segéd fog. (tan.)	2,900,000			
	2	I. o. vontatási	2,850,000					2	1 árvasz. segéd fog.	2,750,000			
	3	I. o. műszaki	2,560,000					3	6 tiszt	2,600,000	1,000,000	80	
	4	I. o. üzemi	2,370,000					3	301 egyéb (kezelő, gépész stb.)	2,600,000			
	5	I. o. von.-kis.	2,220,000										
	6		2,070,000										
	7		1,970,000										
	8		1,870,000										
	9	II. o. irodai	1,770,000					1	5 II. o. tiszt	2,400,000			
	10	II. o. műszaki	1,680,000						208 egyéb (II. o. kezelő, gondozó, öv stb.)	2,300,000	870,000	69.60	
	11	II. o. üzemi	1,510,000										
	12	II. o. von.-kis.	1,350,000										

* Középsikolai érettségien fölül szakkvizsgák és I évi tisztképzőtanfolyam, államszámvitel vagy felsőiparisiskola, esetleg innál is oklevél.
 † Középsikola és 4 havi tisztviselői (intelligens) vizsgával igazolt képesítés.
 ‡ Csúpnán az A) csoportot hasonlítottam össze, mert a B) csoport még nagyobb különbséget mutatna ki.
 § A fővárosi segéd tisztéket a VIII. osztályba jutnak.

Az 1907. évi L. tc. 11. §-a értelmében illetményintegrítást a vasutasoknak! (Szolg. és III. szab. 86. §. 3)

Jelmagyarázat: [Bar chart symbol] = a Tamássy féle státusz rendezéssel elszakított pragmatika szerű illetmény terület 38.6%
 Ez a grafikon csak az A) csoportra vonatkozik. A B) csoport 10-20%-al mégrosszabb értékű.

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

ké volt az a kezdő szóltó művésznő, akivel maga a Reinhardt leopoldskroni estélyén megjelent?
— No de kérem szépen...
— Nonono, hát csak azért kértem, mert úgy hallom, hogy ő nagyságát úgy mutatta be az egybegyűlt vendégseregnek, mint a magyar drámai színpad egyik legbülsőbb reménységét. Hát lehet, hogy az... hiszen: „maga csak tudja...”, de tudja mi? En is szeretném tudni. Mert én, őszintén szólva, még nem tudom.

— Kegyelem!
— Ne zokogjon. Fuller kormányzóval a kegyelem, vagy a főkapitányságon. Gyereünk az üzlenyomatokkal!
— Szánalom!
— Szánalom a ligetben. Külömben — egy föl-téte! alatt. Ha itt valamit de publice elmondja, hogy ki lopta el Péchy Erzséket?
— Hiszen azt maga Péchy Erzsé, de a montecarlói rendőrség sem tudja! Külömben van egy Péchy-interjúm... magam akartam... de ha parancsolja...
— Ide vele, nebuló!
— Hát azt méltóztatik tudni, ugyebár, hogy az amerikai újságírók...
— Igen. A Fészekben volt egy nagy estély az amerikusok tiszteletére, ahol ott volt többek között és Péchy Erzsé is, aki egyfolytában másfélórán át szólt a színpadon, már amolyan rezegtető, tudja, olyan kellemest, takarost; az amerikusok egy darabig bűmláltak, aztán ők is rezegtetni akartak. A keresu, Jekete Lázár Mária váltotta valamennyit, de a zenék egy-kettőre kiűlték mellette. Végül az egyik azt mondta neki elragadtatással, hogy azonnal jöjjen Newyorkországba, hogy a newyorkiak megtanuljanak — rezegtetni.

— Brávó, Móri! Ez is propaganda.
— Na, szóval itt kérték Erzsé, hogy énekeljen nekik valamit, mire Erzsé azt mondta, hogy itt nem, hanem majd holnap este nálam, a palotában. És meghívta az egész társaságot szombath este magához, ahol énekelte is nekik. Onnantól valamennyien egy bárba mentek, mert az amerikaiak táncolni akartak és ahol Péchy énekelte és szóval az egész társaság el volt ragadtatva a végén Erzsé. Ami a művésznőnek rendkívül fontos, mert hatodikán indul Amerikába, hogy eljátssza Mr. Clifford Grey operettjét, amelynek zenéjét egy koradai komponista írta és az egészet Sziirmai Albert orkesztrálja.

— Rómók.
— No. Ez hát mindenben volna. S a hazaiak ostroma?
— Arról, sajnos, milsem tudok.
— Természetesen. Hát Lázár Odón jelent meg mindenképp, aki agybeesésében bejelentette Péchynek, hogy sikerült a színházgatók szövegétől kivekednie, hogy a fontokhoz szokott Erzsének a maximális két millió helyett két és felet fizethessen estéken. Amiben Erzsé félig-meddig meg is allopodott Odónnal, de Odón abig tette ki a lábát, megjelent Faludi Jenő dr. és — régi Unió-receptre — négy milliót ajánlott föl estéknél, ha a „Bon Garçon”-t eljátssza. Ezt maga Péchy erősítette meg nekem telefonon. Egyszóval, Biller chből meg tudhatjuk, hogyha lehetett volna, utolsó pillanatban kiderített volna a darabról, ha Péchy történetesen vállalja a szerepet. (Nehogy megint csajokat jöjjen, előre kijelentem, hogy hajlandó vagyok a bíróság előtt is bizonyítani!)

— Rómók!
— Az. Egyáltalán az egész Faludi-féle színházgató — rómók! A Magyar Színház mint drámái színház eljátssza a „Bon Garçon” című operettel és ehhez kölesön kéri a rokon Fővárosi Operettszínházot Kabos és Fejes Perit. A Fővárosi viszont, mint operettszínház, eljátssza a „Broadway” című drámát és ehhez kölesön kéri a drámai lestrévtől Kiss Perit. Egyszóval egymás társulatával játszanak, a drámái színház operettel, az operettszínház drámát, ahelyett, hogy a Fővárosi játszaná el a „Bon Garçon”-t és a Magyar a „Broadway”-t, de mindegyik a saját társulatával. A színészek pedig itt albnak, mint a bőrnyélkék, egy csoportban és fölöttük, mint a rábszolgák fölött, kereskednek, adnak-vesznek, eszélnek a színházgató urak. És kezdődik újból az a színházi politika, amely megállapodásokat megszervez, dobálja felelőlenül az esti négymilliókat, újból kezdődik a bluff, amely egyszer már romba döntött négy színházat, százezreket éhez-tetett, szerzőknek adós maradt a tüneményekkel és családokat tett márát holnapra az utcára.
— Hát ez a négymillió úgy elég sürgős...
— Megussza. No, gyereünk tovább...
— A „Broadway”-ről tudn valamit...
— Szeptember 9-én van a premijerje. Har-sányi Zsolt fordította, két amerikai írta és éneket keresetül minden színház visszatartotta az U. S. A.-ban. Végre egy huszonegy-éves igazgató rátelel életét és ragyonát és — nagy ragyonát szerzett vele. A darab tulajdonképen vigjáték, az leszámítva, hogy két gyilkosság is történik benne, mégpedig mind a kettő nyílt színen. Kiss Peri, mint alkohol-eszmész, megölt benne ugyanis egy konkuren-cs eszmészt s a harmadik félvadásban aztán a meggyilkolt sweet-heat-ja, egy kristályany megűli a gyilkos. Közben azonban ez egy jó-kedvű darab, amint mondtam, állandóm szől benne a zene, mert a esztelmény színhelye körülbelül az, mint a régi Fővárosi Or-kester semmire, oldott folyik az előadás, s az egész előadás technikai lármája ugynevezett kúszó zűkűnt szerepel és szerencsén bekap-csotódik a színen történőkre. Emiatt a darab rendezésbelileg is a legkülönösebb föladat-ok közé tartozik. A szerelem, mint vörös fo-nál, pedig, egy kezdő színésznő s egy külvárosi bonviván között történik, a bonvivánt Kabos, a kezdő színésznőt pedig Székely Luiza játssza. A gyilkos eszmészt, amint említém, Kiss ur, egy komoly deklétivel Hegedűs Gyula.
— Lesz siker?
— Ez nem „Abie's irish rose”, amelynek Európában nem lehet sikere, amint ezt a londoni és berlini bukás is bizonyítja; ennek kell, hogy sikere legyen, mert a réndrámának és a boházatnak igen szerencsés végűleke.
— Na és ki fogja rendezni, ha a rendezés olyan nehéz?
— Sándor Faludi pártolja a hozai ipart: Szabates Ernő. Csak Jenő Faludi hozat a „Peri-pherie” rendezésére újból idegen rendezőt, névszerint Horch urat, aki ezenkívül, hogy a Josefstädter Theater dramaturgia, a bécsi román konzul fia és arról is nevezetes, hogy ő tünit-totta németül Darvas Lili.
— Akkor talán valami francia hír!
— Bvarritz-ül! A „Bvarritz királynője”-nek a premijerjét is kitűzte már a Belvárosi, de Márkus Emma, aki indultalán a darab főszere-letfőnökének, mindig azt ídéli, hogy hohab egészen biztosan megérkezik, de azt már pont egy hete monadja. Szóval ez is egy kérdés a maga számára: Hol van Márkus Emma?
— Biztosan valahol jól éri magát.
— Csakis. A Belvárosról van még egy kis históriám. Valaki — egy igazgató férőhagy — fölkié a 11 órákor a napokban a színházat és érdeklődik, hogy mikor lesz vége az előadás-nak. Biztosan valaki, aki kártyázott a kávé-házban és a feleségét akarta hazakísérni. A le-feljunhoz történetesen a színház legfiatalabb rendezője, Rákosi Pál, Sípulusz fia ment és be-mondta a választ, hogy 11 órákor végződik az előadás. „Ki beszél ott, kérem”, kérdezte még a hang. „Itt Rákosi rendező”, felelte vissza Rákosi. „Szent Isten, én a Belvárosi Színház-ral akartam beszélni”, ordítja az igazgató és le-esopja a kagylót...
— Hahaha... Hogy újból fölkiéja a Bel-városi!
— Csakis. No most, még egy-két esztéltség az Andrassy-utól és kapcsolt részéről. Szere-pel az első műsoron egy renek kis Szep

Erő-darab, az „Igazgató ur”, amelyet Csor-tos jászki m. v. Az igazgató ur mindénáron B-listára akar lenni egy kis leány, aki nem akar parirozni neki, de a végén megbékül az-zal, hogy az igazgató uraknak sem sikerülhet minden s a kisleány marad a hivatalában. Szerepel ezenkívül a műsoron Szöllőssy Zsig-mondnak „Az orr” és Török Rezsőnek „Zsiga” című régi darabja, amelyet az új direktió ré-szint „Az előkelő idegen”, részint „Szerená” címen adat elő. („Az orr” a Belvárosi Színház-ban, a „Zsiga” pedig a Margitszigeti Szín-padon került színe évekket ezelőtt.) Ezt az „újítást” nem tartjuk helyesnek, sőt, hogy őszinték legyünk, egészen korreknek sem. Nem illik a publikumban azt a hitet kelteni, hogy vadonatúj műsrot kap, amint ezt hirdeti, noha ez nem felet meg a ténylegnek. Vagy pedig tessék a reprizetek legalább is jelézni. Nem szégyen.
— Osztom magas nézetét, nagyságos Veszé-rem.
— Elég az előadásból. Bendeguz.
— No, még a ptykát csak...
— Szombaton éjjel az ismert bárba az előad-ások legnagyobb megfoknyódására beállított 1 óra felé egy ismert pesti gróf négy legime-reteltebb pesti kisleány. A hölgyek — vala-mennyiben művésznők, egy körüli helyiség mű-vésznői — ganikabálókban és zsemperében telepedtek le a kizagott esztélvárás és szomszagos publikum költés közepére, műfűz-ben az egész bár egyetelen lázban volt, hogy a szörnyen jókedvű gráfnak be talál toppanni a felesége, akinek a jövetelet egy másik társas-ággal együtt már előtte jelték. No, nem törté-ni semmi baj, a grófot sikerült rébeszéni, hogy társulatával együtt lávozzék, mielőtt még nagyobb tűz lámadt volna a dozógból. A másik: szanomművészetünk egyik legédesebb csillaga, aki utóélettelten bájjal interpellálta hosszú évekig kisszinpadaunkon szanokköltsézet gyer-mekesen naiv és romantikus reneket, a múlt héten rövid megfontolás után örök hűségé esküdtök annak a nagy színházi nevet viselő előkelő és nagyon lehetséges-banidirektornak, aki a művésznő bűnártában az utóbb időben oly részvető szívvel osztoszkodott...

Rott Sándor Komédiája Uj dohányzószínház a Jókai-téren

Rott Sándor, a szonális groteszkészítés és utóélet-telen komikus, akil a pestiek évezedeit óta az „isk. Rott” néven bevezetett, szeptember 4-én nyitja meg a Jókai-tér 10. szám alatt új színházát, amelyet...

névre keresztelték.
Az Intim kis színház átalakításának utóélettelten folynek és nagy meglepetést ígér a ragyogó, elegans, előkelő tópus helyiség, amelyben sokszor gyertyafény utja meg a műsorra.
A Komédia minden műsorán egy állítja össze, hogy abban a legnagyobbban nyújtsa a közönségnek. A modern ifradni kabaret, amelynek szereplői a magyar színművészet bűkszegei lesznek, a nemzetközi variété-nyen bevezetett, szeptember 4-én nyitja meg a Jókai-tér 10. szám alatt új színházát, amelyet...
A megnyitó műsor kimagasló része lesz Női Károly parafizika, amelyben Rózsahgyi Kalmán, a Nemzeti Színház nagy népszerű jászki egy kisleányát, Rott Sándor pedig a zsidó szonadót. A műsorban résztvesznek még Rott Sándoron kívül R. Török Rezső, Barago Sári és még többek. Zenei vezető: Helteny Heilberg Albert.
A Komédia dohányzószínház lesz, ahol a közönség lá-nyolnére kifűző és oleso vacsorát is szolgálnak föl. Gotthel Arany vendégül Európá egyik legkiválóbb gyer-mekesen naiv és romantikus reneket, a múlt héten rövid megfontolás után örök hűségé esküdtök annak a nagy színházi nevet viselő előkelő és nagyon lehetséges-banidirektornak, aki a művésznő bűnártában az utóbb időben oly részvető szívvel osztoszkodott...

„Vonósnyéves” a Terézkörű Színpadon.

A Király-Színház megnyitása.
Vagy Homa, Somogyi Nusi, Medgyaszay Vilma, Korsós Angéla, Hegedűs Ráikál, Latahári, Szirmai, Zombori Jánosok a főszerepekben a magyarkerü „Legkülönösebb Horváth-lány”-ban, amellyel szeptember 1-én, estélyén nyílik meg a Király-Színház új színpada. A darab természetesen minden este színekerül. Szeptember 4-én, vasár-napkor 8 órákor mérsékelt-helyarákkal a „Repülj Feekém” kerül színe.

Salamon Béla a Terézkörű Színpadon.

A Vigszínház Jövő hetén.
A Vigszínház jövő hetének műsorát is maíndnem teljesen a legérsebb siker. „Az útkerék” jűdi be. A világhírű vigjátékot az ismert parades szerkesztésében „Vasor”-ként, Csütörtökön „A Nosty-fü esete Tóth Marival”, Mikszlái Kalmán és Harstanyi Zsolt magyarzerü vigjátéka szerepel a műsorban. Ez lesz a népszerű újdonság 14-ik előadása. Az előadások 8 órákor kezdődnek.

Nagy Endre a Terézkörű Színpadon.

„Az ügyvéd és a férje” a Belvárosi Színházban.
A Belvárosi Színház szeptember 1-én kezdődő új színházi évet tavalyi legnagyobb sikerének, Herr és Vernoni vigjátékának. „Az ügyvéd és a férje”-nek fölújításával kezd meg a színház új műsoroság vigjátékát, amelyet a múlt szombaton 7-5-ös árúkat esztélvárás, pántker, szombaton és vasárnap este kerül színe a színház leg-jűbb szerkesztésével, a főszerepekben Honthy Hannával, Makay Margittal, Dehlyvel, Szigárdi és Gózonnal, Héltón, Kódné és szerén, valamint jövő vasárnap dühűen mérsékelt helyarákkal a „János bácsi színház”-al kerül színe. Rózsahgyével, Kabossal, Honthy Hannával és Makay Margittal a főszerepekben.
A Terézkörű Színpad kezdete: 79. Tele-fon: 265-51.

CSORTOS RÁTKAI
péntektől az
ANDRÁSSY-UTI SZÍNHÁZBAN

MOZI

Geiger Richárd kormányfőtanácsos, az Országos Magyar Mozgóképi- ipari Egyesület elnöke az idei filmszezon kilátásairól

Szeptember elsejével megindul az új mozi-szezon, amelyet az elmúlt hetekben a kollisszák mögött órási harcok előztek meg. A harcokat nagyszerű diplomáciájával Geiger Richárd kormányfőtanácsos, a filmesek elnöke, a Star-filmvállalat vezérigazgatója vitte nyugvópontra és ezért kérdés intéztünk hozzá a jövő szezon kilátásairól, valamint a vezetése alatt álló hatalmas vállalat izletpolitikájáról.

— A múltósága kérdéseinkre a következő válaszokat adta:
— A magam részéről üdvöndök, hogy a szezon megnyitása előtt azokat a nézeteltéréseket és vitás ügyeket, amelyekről a sajtó nyarón oly sokat írt, elsimítalni tudtuk. A szezon a teljes béke légkörében indul és meggyőződésem szerint nagyszerűen fog alakulni. A gazdasági depresszió csökkent, a vásárlás enyhült és az embereknek több pénzük lesz szórakozásra, mint tavaly volt, másrészt azonban a mozis és filmvállalatok olyan felkészültséggel indulnak az új szezonnak, mint még soha. Ezek új attrakciók, új film, fogja érni a mozik műsorán és a közönség minden igényét ki fogjuk elégíteni.
— Természetes, hogy a vezetése alatt álló Star-filmvállalatnak is teljesíteni kellett a kötelezettségeit, amit

az a tény ró ró, hogy
a Star-filmvállalat a legnagyobb — tisztá magyar — filmvállalkozás.

— Csak magyar főkével dolgozunk és ezzel szerettük meg Amerika és Németország legnagyobb filmkerékét. Mi hozzuk
Chaplin „Cirkusz”-át,

mi hozzuk Douglas Fairbanks, Mary Pickford, Rod la Rocque, Binky Vibna, Buster Keaton legújabb remekét; mi szerettük meg a legújabb Zoro-Húr-filmeket, Tolsztoj Leo „Föltámadás”-át és a Star-műsor alatt fog a közönség elő kerülni

Ellenabeth Bergnernek,

a német drámai művészet ifjú királynőjének minden filme.
— A külföldi filmek mellett ismét a noblesse obligé elve vezet benünket, amikor magyar filmeket gyártunk. Megeszelünk Möriz Zsigmond

„Nem éltek muzsikászó nélkül”

című regényt és befolyásosok közlédeli. „A hetedik föld”, amelynek Verebes Ernő a főszereplője.
— Annélj mondhatók, ha a közönség olyan lelkesedéssel fog moziba járni, amilyen odandással mi ki akarjuk szolgálni, mindketten meg leszünk elégedve.

Amikor lángbaborult az egész világ...

A XX. század első évtizedeinek szomorú és véres krónikájában is kiemelkedően vörös és izzó betűkkel fogják egykor fölírni az 1918-as esztendő. A világháború rettenetességei még bizonyos rendszert jelentettek. A háború joga és a háború eszközei természetesen sok emberéletet és értéket gergettek pusztulásba, de ez — na lehet így mondani — kodifikált pusztulás volt. Ami azonban a világháború utáni hetekben és hónapokban történt, az emberileg váratlan, kiszámíthatatlan és szívszorító volt. Mintha a szenvedélyek lávafolyama föltartozhatatlannal öntötte volna el az egész világot, mindenütt barbarizmus, fékezhetetlen szenvedélyek kaptak lábra és a föllázadt indulatok — mint a kiáradt folyam — csak lassan tértek

vissza medrükbe.
A legretentesebb események ezidőkben az új orosz-német határ mentén folytak le.

A sükény orosz katonákohó alakult rablóbandák garázdálkodtak ill, százosron kegyetlenéssel pusztítva el minden szépséget, nemes értéket

és lábbal tiporva az emberek asszonyok szívéit, becsületét és érzését. Ebben a korban, de minden bizonyos igazl-masun érdekes műlőben és időben játszódik le az „Egő határak” című dráma, amelyt esztendőnk mutat be a Kamara, a Corvin és a Canalel. Egy katonasorozatról kezdődik a színhely a dráma. Amely Dosztioevszkij tollára való eseményeket hoz előnk. Az 1918-as esztendő túlfutott igazlma, örök ramogése visszahatók ebből a drámból, amelynek főszereplője Olga Tschuhowje és Fritj Alberjt játszó. Aki háni fogja ezt a drámát, lefűtéstelen nézi majd végig a jeleneteket és a végén áruemel fogja megállapítani, hogy az 1918-as esztendő igazlmai és rettegései a mult emlékeivé lettek.

Josephine Baker, Ivan Mosjoukine, Charlie Chaplin, Puty Lia és mindenki más főllep a Forum-színházban

Budapestet valamikor a kávéházak városának neveztek, ma már bátran nevezhetjük a mozis városának. Nagy, előkelő, impozáns mozik nyitnak az utolsó években a város minden részében, csak a Belváros nálkülfőzte mult évig az előkelőségek és komolyasságok megfelelő színházat addig, amíg a Fórum-színház meg nem nyílt. Ma már a Fórum-színház hozzátartozik a Belváros kezéhez és ezt néhány hónap alatt érte el a *Diamant Lipót*, a színház szakértő igazgatója.

Az új szezon kezdetén Diamant Lipóthoz fordultunk, hogy a mult szezon mérlegéről és az új szezon előkészületeiről fölvilágosítsa adhassunk a Fórum-film-színház előkötő közönségének.
— A mult szezon mérlege — volt az igazgató el válasza — az, hogy a közönség megszerette a Fórum-film-színházat. Pedig még mult évien küzdöttünk a kezdet nehézségeivel. A színház berendezése is voltak változtatásival és a műsor előkészítése sem volt teljesen tökéletes. A Fórum-film-színház igazi fönyét és értékeit ideá tudjuk produkálni. A nyár folyamán az előkötő tapasztalatok alapján nagy átalakításokat eszközöltünk. Ki-

bővítették a városarnokot, a ruhákat és meggyőbbították a színpadot.

— Ez vonatkozik a színházra. A műsoroktól viszont a Belváros előkelőségei illő fönyó gondallal válogattak össze. Mindenki, akit a közönség szerel, szerepel a Forum műsorán. A műsor nagyából a következők:

- Ramon Novarro, Ivan Mosjoukine, Norma Talmadge, Adolp Menjou, Puty Lia, Charlie Chaplin, Harold Lloyd, Henry Firth, Frances Bertini

és a többiek. Szeptemberben mutatjuk már be a „Csárdás-királyné”-t és „Az igaz férfi” című csodálatosan szép svéd filmet, októberben pedig Ivan Mosjoukine „Cassa novaja”, az évad legimpozánssab filmje kerül bemutatásra. A szezon műsorának koronája pedig az, hogy

Josephine Baker és a Tiller görögök hosszúabb személyes vendégszerelése követhet le.

A Fórum-film-színház tehát teljes felkészültséggel indul neki az új szezonnak és Diamant igazgató nyugodt öntudattal várhatja a gondos előkészítő munka méltó sikerét.

Az angol filmlap igazi angol filmet produkált

A napilapok o héten részletesen beszámoltak arról, hogy a Fészek-klubban az összes film-érdeklőségek gyűlést tartottak, amelyen a Magyar Filmlap ügyeivel foglalkoztak. Nem akarunk belemenni a Magyar Filmlap működésébe, csak annyit említeni, hogy a Magyar Filmlap az angol filmlapokhoz hasonlóan a legújabb filmekről és a legújabb filmekről is tudunk gondoskodni sok szépről és jóról.

Már szeptemberben be fogom bizonyítani, hogy mit lehet nyújtani és adni. Szeptember legnagyobb eseménye minden bizonyan a „Hotel Imperial”

lesz. Bíró Lajosnak ez a hazafiasságtól, magyar genúsztól túlfűtött, igazlmas háborus drámája, amelyben Fedák Sari nagyszerű szerepet Pola Negri játszza. A „Hotel Imperial” az amerikai filmipar klemelkedő produktuma, amelynek magyar szervizozásáról úgy gondoskodunk, hogy a föliratok megírására Törzs Jenőt kérjük föl.

— A „Hotel Imperial”-l Cecil B. de Millennek a „Tízparancsolat” nagyszerű rendezőjének epochális drámája, a „Királyok királya”

désének kritikájába, csak azt akarjuk megemlíteni, hogy a magyar kormány terve, amely hivatalos támogatással akarja a filmgyártást föllendíteni, nem áll egyedül. Többek között Anglia is hazai filmgyártással védekezik az amerikai filmhivázió ellen.

Az angol hivatalos filmgyártás legelső filmje már el is készült. „Lodger, az angol” a címe ennek a filmnek, amelyet Alfred Hitchcock rendezett és amely típkusn angol témát dolgozott föl. Az angol szoba titka” lesz a mozi címe ennek az érdekes filmnek.

Kilene előzőleg történt London különböző részében és ezt a kilene gyilkosságot kell föllejtetni. A gyanusított a 13-as szobor. Ivor Novello, Anglia leg-szebb színész jatszza a gyanusítottát és ha valakit nápszerivel lőtt egy film, Ivor Novelloi valóban népszerű volt. Mellette Miss June, egy ifjú angol színésznő költve föltűnt az angol közönségnél, amely úgy fogadta a filmet, mint az amerikai filmek múltó versenytársár.

A rendkívül érdekes, már előlításnál fogva is különleges filmet az Omnia mozgóképpalota mutatja be. „Föld paradisoson” címűl a német filmgyártás egyik legelőtsebb, legkezegetőbb bohózatja kerül bemutatásra. A bohózat nem óhatlank egyrőben rámutatni, csak azzal, hogy Reinhold Schunzler és Sotke Szakall jatszzák a főszerepeket. Két név, amely garancia a sikerre.

Lósport

Lovaregyleti versenyek Mező-dij

Vasárnap a Lovaregylet folytatta augusztusi műlignéit. A versenyelek népes közönségek volt. A nap legjobban dotált futama egy 900 méteres verseny; a Mező-dij volt, amelyben öt fölyernagyság: Solyom, Poeta, Miette, Nador és Fésze vettek részt. A futó Barkányi báró loval, a baromérek Mirtólo fölyerrel, amelynek azonosan Scheibál Ill, Dotvával, az efaia versenyek mindenkori legjobban véleményezett loval szemben bizonyos oppozíció mutatkozott. Legjobban Nador volt a fogadássalban elnyerője. A hetesegron nemrégi álsótt nem galoppja adni volt fösztes, a rangunk a könyvesek juri szótól nálat mellett sem kaptak na sikéket. A verseny lefolyása színes, változatos képet nyújtott. Az ötös mezonát a favozloplog Réveze vezette, de itt tudása fölláncolta a szolgálatot s a futó után a favorit székölt frontba és pillanatokig Solyommal hárkotta. Azt hogy jatszott, hogy leráta tudással, de Miette a cet előtt lehalt s így a szürke Solyom fölhosszal bizonytán el élt. Miette második, második hossznya Poeta szerényen a harmadik helyen húzódott meg. Gróf Andrássy Géza lovának grózelmével, bár kisbúszáry meglepetés volt, a nagytrájkosok észinte szimpativál fogadták az az nagytrájkosok páhölizól sokan siettek gratulálni a népszerű grótnak. Sólóonról egyrészt mindig nagy véleményelt volt isztálón és tréner s hogy eddig nem tudta tudásának javát adni, abban bizony s a temperamentuma akadályozta, versenyét eddig legfőbbbsz a startnál vesztette el. A napot bevezető Sashesy díjban Agosta szigorúan a papírfornm győzelmét hozta.

A nap részletes eredménye:

1. Futam: 1. Azeza (2) Csata, 2. Kuslos (4) Szabó L. E., 3. Kapatos (4) Scheibál (3), Futó: 10:29. — II. futam: 1. Kez ream (2) Blaszek (2), Barom (6) Gulvács B. 3. Light-fő (3) Gutai. Futó: Capricie Hl, Koma, Dacozs, Előjáró, Peter Pan, 2h. 2h. 20. 10:38, 15, 20, 14. — III. futam: 1. Solyom (4) Gutai, 2. Miette (6) Scheibál, 3. Poeta (2) Esch. Futó: Nador, Réveze, Fésze, Futó: 10:29, 18, 15. — IV. futam: 1. Pomadour (7:10), Scheibál (4) Belvács (2) Csata, 3. Primas (2) Balog, Futó: Pignouff, Nyh. 6h. 20. 10:21. — V. futam: 1. Pasita (3) Csata, 2. Gipsy (6) Szücs, 3. Fama (4) Kaszán. Futó: Horace, Leleményes, Falugrónyó, Pandora, Heimlich, Szol, Fűh. 13h. 20:47, 16, 25, 28. — VI. futam: 1. Pizik (5) Csata, 2. O. M. (2) Gutai, 3. Charne (10) Mihalovics, Futó: Nobody, Madóline, Mac Donald, Masa. 12h. 2h. 20: 10:54, 17, 15, 30.

Bécsi ügétőversenyek. Vasárnap kezdődött Bécsben az ügétő öszi műligné. A megnagyobb napon a verseny-programon két magyar vonatkozású futam is szerepel, az Anstria-díj és a Szentkúti verseny. Az előbbi a Derlek teli favoritja, az azóta levezített Iuréd (Maszar F.) is résztvevő, de a Mandelbaum-istálló nagyra-trájtól megvérsze a két mezonnyben végzett. Annál nagyobb szerepet kisért a Magyar színek a Szentkúti futamban, ahol a Deak-istálló két loval is arított a fenomenális Elő-6 és Mady-1. A versenyben Elő-6 győzött, Mady-1 második lett. A győzést Dieffenbacher hajtotta.

Két Décsi-mozija van Budapestnek

Ha van a fiatal magyar mozi-szakmában valaminek már patinája és művészi becsértéke, akkor az bizonyosan a Décsi-név. A Teréz-környti Bonbonnière-kabare apró, nyomott, füstös helyiségből Décsi Gyula fejlesztett világvárosi berendezésű, európai izlésnek megfelelő mozipalotát, amelynek nem hiába volt éveken keresztül Mozgóképi-Otthon a neve. Itt a publikum valóban otthon érezte magát.

Amikor a mult évlen a Mozgóképi-Otthon neve helyett a Décsi-mozi név került a Teréz-környti házfalra, sajnáltunk ugyan a rég ismert nevet, de örvendtünk annak, hogy végre Décsi Gyula fogalomná vált, messze-nyugvó transzparenst kapott. Es Décsi Gyula mellett esőndben, szerényen nőt föl Décsi Oszvald, a fia, aki ott, a Mozgóképi-Otthon le-vegőjében tanulta meg az igazi, komoly, cél-tudatos mozi-vezetést.

Amilyen szerényen és hangtalanul, minden hangzatos és fellengzős tiráda nálküül élte életét eddig a Mozgóképi-Otthon, úgy juttatta e szezon elejére Décsi Gyula Budapest közön-ségét a második Décsi-mozizhoz. Décsi Gyula ugyanis átvette a Royal-Apollo vezetését is. Két Décsi-mozi van ma már Budapesten és most apa és fia között fog megindulni a nemes verseny. Décsi Gyula a vezérigazgatója mind a két mozinak, de Décsi Oszvald, mint a Royal-Apollo igazgatója fogja megmutatni, hogy a Décsi-név kötelezettségeit ő is is-

követ. Ez az a film, amelyről ma már minden mozilátogató tud, Jézus életének és tragédiájának grandiózus és modern földolgozása ez a dráma, amelyet Cecil B. de Mille két évi munkával épített föl.

— A „Királyok királya” után gyors egymásutánban következnek: Chaplin

„Cirkusz” című hatalmas filmje, Tolsztoj Leo „Föltámadás”-a,

Douglas Fairbanks „Kard és korbács” című alkotása és természetesen Lon Chaney, Gloria Swanson, valamint az amerikai filmvilág más kiválóságainak legjobb alakításai és produkciói.

— Ez a program vázlata — fejezte be Décsi Gyula. — Hogy pedig a program mellett a Royal-Apollo második „otthon” legyen, arról majd a fiam fog gondoskodni.

Fogadni lehet a bookmakerek irodáiban:
IV, Kossuth Lajos-utca 14—16 Telefon: 33—38 és József 28—19
VI, Andrássy-ut 45 Telefon: T. 263-35
VI, Váci-ut 1 (Westend-ház) Telefon: 80—92
VIII, Rákóczi-ut 51 Telefon: József 55—61
VIII, Baross-utca 52 (József-körut sarok) Telefon: József 193—12
 Előrefogadások, start- és fixfogadások

KÖZGAZDASÁG

Ki törődik a polgársággal,

vagy

miért nyeli a fogyasztó a békát?

(A Reggel tudósítójától.) Ha Dréhr államtitkár annak igaza van — s szabad-e föltennünk, hogy nincs igaza? — akkor a magyar munkásság *elítéltek*, a technikai fejlettség csúcsponthoz közelálló, kitünő és a minden nyugati iparral versenytálló budapesti gépipar tanult és képzett munkásságának kevesete 30-40%-kal emarad a megélhetés minimuma mögött. Csodálatos-e, ha ez a munkásság harmadik, sőt negyedik hete áll harcban munkaadóival, a budapesti gépiparral, amely mögött, egy-két kisebb vállalat kivételével, mindenütt a nagy és hatalmas, politikai téren is erős befolyással dicsekedő banktöke áll. Kinek van igaza e harcban és ki fog benne fölülmarni, nehéz eldönteni. A magyar gépipar múltévi mérlegei nagyon szörnyű üzleti nyereséget mutattak ki s Magyarországot vezető gépipari vállalata még az év őtúját is vállalta, hogy az elhunyt üzletére nem fizeti az osztalékot. E nagy vállalatok üzleti politikájába nagyon nehéz bepillantani, mindenestre csodálatos, hogy a magas vármoknál régebbi, kartelekbe tömörült magyar gépipar sehogy és soha se mutatja ki a két nagy forrásból,

bérre, 1922-ben 7.5%, 1923-ban 8.6%, 1921-ben 13.4%, 1926-ban újból csak 10%!

A háborús és az inflációs évek öröksége ez a fájdalmas eltolódás az anyag és a munka értéke között, ebből fakadt a drágaság, a fogyasztók esikkenésének és a mai béharcolnak minden gyökere. De a nagytöke és a munkásság majd megvívja egymás harcát idegen segítséggel és beavatkozás nélkül. Két erősen szervezett hatalom áll egymással szemközt s a kormány végül nem nézheti sokáig tétlenül a termelés elcsorvadását és adófórásaitak bedugulását s hatalmi nyomással siettelni fogja a kompromisszumos megoldást. De vajon ki fog a polgárság javára sikereszáranni?

Hát törődik valaki a polgársággal?

A magyar polgárságnak semmiféle védő- és támogatószervezete nincsen, mert az egységes párt választási egyeletét és a kártakaszinóit szervezetteknek csak nem meri valaki nevezni? A falusi parasztság nagy tömegei fölött a jólmegegyezett nagytöke és munkásság közé kellett, ez a jobb sorsra érdemes magyar polgári osztály ugyanolyan bajokkal és keservekkel küzd, mint a most sztrájkoló munkás. Lakása ugyanugy drágul, a jobb és tápláló koszt, a rendszeres ruha ugyanolyan, sőt még elérhetetlenebb vágy számára, mint a munkásnak.

De a munkásnak mégis csak kivérkeszi a jussát a szervezet, míg a polgárért ki harcol?

A hivatalnok, sok-sok kategóriája a kisalkalmazottaknak, a sok kiskereskedő, kisiparos, a küzködő kisexisztenciák nagy tömege a jól és a proletariátus felső és alsó szegélye között, csupa mostoha gyermeke a magyar életnek. Ez a szürke hadsereg, amely ma már nemcsak a főváros utcaiban hullámzik, sűrűn bozost ki rajtuk a vidékre is, mindentől nyomja a béreket és fizetéseket és egyre jobban sodródik csúszkáló polgári állapotából lefelé. Két veszedelem fenyegeti e réteget az oldalról, a polgári társadalomtól. Az egyik, hogy a polgári fizetéseket szívesen látja lassan emelkedni, a fizetéseket szakadatlanul nyomja ennek a „bürgeliche Reservearmee”-nek sürgös munkaközelata, ugr, hogy könnyen lehet, ha ez így megy tovább,

a polgári és kifejezetten antiszocialista Magyarországon a munkabérek hamarabb eléri a békenívót, mint a polgári fizetések.

Hogy ennek a polgári társadalomra megnyugtató hatása lesz, azt ugyan nem nagyon lehet állítani. A másik, talán nagyobb veszedelem a fogyasztás terén felcsúsz. Amíg a polgári keresetek a normális magasságon el nem értek, addig a drágaság meg nem szűnik Magyarországon. Alacsonyabb jövedelem kisebb fogyasztást jelent, kisebb fogyasztás kevesebb forgalmat, a forgalom csökkenése csökkenti a kereseti lehetőségeit, ez viszont emeli a nyereségi percentet, ami viszont megdrágítja az árut és ezzel örökös körforgásban, újból csak csökkenti a fogyasztást.

„Reerudescunt vulnere!” — most bosszulja

Fekete sláger – Rastus és Banks – Muft és Jeff Graciella – Manuel Vega – 6 Faludy

a Royal Orfeum szept. 1-i, csütörtöki megnyitó műsorának attrakciói:

A Royal Orfeum igazgatósága tavalyi nagy sikerű szezonjához méltóan az idei megnyitóműsorban is már a legnagyobb világatrakcióképző látogatott csapatával indul. A műsor középpontjában a

„FEKETE SLÁGER”

miniatűr négerrevü áll, amely az összes eddig Budapestben látott négerrevüktől abban különbözik, hogy minden egyes szereplője a legnagyobb klasszist képviseli. A világ legmúlatságosabb néger excentrikusai: Muft és Jeff végignevették a publikumot. A másik két főszereplő Rastus & Banks, akik magukkal hozták Amerikából a jövő szezon minden modern táncát. A revüben nagy ovációra számíthat Witter s csupa fuvós hangszerekből álló néger jazz-bandje. A zseniális összehállítású néger zenészek legnagyobb ajándékevele, hogy kedvenc zenészei a valósi hercegnék. Hatalmas statisztéria, a görlek egész serege adja keretét

meg magát az egyedül termelési politika, amely a francia abszolútizmus, Colbert és Necker óta annyiszor mondott esdőt.

Nem elég vármokkal, adó- és kivételi kedvezményekkel, szövetekezeti baksikkal egyre csak ámulni és dodelgetni a termelést, ha a termelés alacsony munkabérekre tör, hogy exportképes legyen és ezzel halálra sorvasztja a belső fogyasztást? Iznos és egészséges ipari és östermelés elviseli a magas béreket, mert az emelkedő fogyasztás bőven kárpótolja, lám, még a Gaznak sem használta, sem a sok vám, sem a szoros kartel, sem az alacsony munkabér, nem tud osztalékot fizetni. És ha ez így van, akkor miért nyeli a fogyasztó a békát?

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. nagyon értékes fét, két mérlegel mutat ki: 461.257.690 pengő tiszta nyereséget az előző teljes év 481.111.770 pengő nyereséget szemben. Közgazdasági szempontból különösen nagyvonalúság, hogy az üzlet 71.2%-os arúllal forrta, azaz a szűkebb és széles penzre szelő külső kölcsönkövetéit 10 millió pengő értékben helyezték el a külföldi piacokon: Amsterdamban, Londonban, Newyorkban. Az üzletet kezelésére bízott idegen tőkek összege 22 millió pengőnél 31 millió pengőre, a vállalkozás 11-ről 20.2 millió pengőre emelkedett. Továbbá a Belvárosi Takarékpénztár legutóbbi elnökelemelésével az utolsó két évben, a londoni tőzsdé vezetője pedig hozzájárult a takarékpénztár részvényeinek a londoni tőzsdén való jegyzéséhez. Ez nemcsak az ántéző pozíciójának edmesere, hanem bizonyítja Magyarországot és a londoni pénzpiac közötti kapcsolatokat is.

Bécsi Vásár

1927 szeptember 4-től 11-ig

Külön látványosságok: Szovjetország kiállítása Olasz kiállítás Japán kiállítás

„Technikai újdonságok és találmányok” Szállócai cikkek vására Reklám-kiállítás Rádió-vásár Bécsi szórmedivat-szalon

Nem kell vizni! Vásárgalozással és utazással szabad határtalanság Ausztriából! Nem kell Cseh-szlovák autózásom! Jelentkezz utazási kedvezmények a magyar és az osztrák vasúton, a Dunán, valamint a nagy közlekedésben. Mintegy 100 utazási, valamint vásárgalozvány (4 pengő) kaplato a

Wiener Messe A. G.-nál, Wien VII.

valamint — a lipcsői vásár idején — a lipcsői tudakozó irodában, az osztrák vásárolókban (Messebüro), Hainstrasse 16-18 és a hivatalos tisztelbeli képviselőkél:

- BUDAPESTEN: Osztrák követség, V. Akadémia-utca 17. Schenker és Társa, V. Nádor-utca 26. Postaközl. 55. Laszlo Gy. Á., V. Vilmos császár-ut. 12. (Telefon T. 122-30.)
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda, V. Vikardó-ter. 2.
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda Bókja, V. Nádor-utca 16-18.
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda Bókja, I. Gellő-ter. 1.
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda Bókja, IV. Váci-utca 1-3.
 Bécsi Vásár Menetjegyiroda, VII. Erzsébet-kört. 42-47.
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda Bókja, VIII. Rápos-ter. 15.
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda Bókja, VIII. Rakóczi-ut. 9.
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda Bókja (Corvin-aruház, VIII. Blaha Lujza-ter. 3.
 Máv. Hiv. Menetjegyiroda Bókja, I. Lánchíd-utca 1.

Kertibutor fafából, vastól, teljes apparátus, szines, applikált csnövéltsémdátud 4P.Hetriszrele sötög nékü
Nyugagyat esikós vízszintű, lapos karral és lábösszabítvával 2P.Hetriszrele szállítom. — Hermann Gyula, Magyar Közlöny Rt. Földzet: Lipót-körut 14. (Vízszintű szíven) Tel.: Teréz 292-95. Földzet: Horváth Miklós-ut. 10-12. T. I. 386-77.

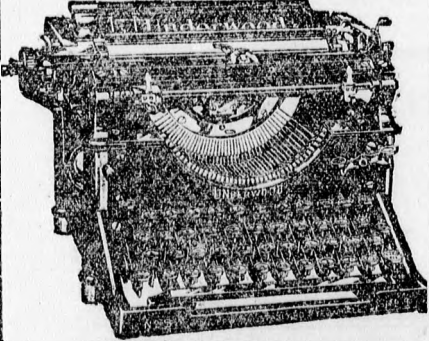
„SZAKORVOSI” rendelő

vér-ésnemibetegk részére, EZÜST SALVÁRÁN OLTÁS

Nendelés egész nsp. Rákóczi-ut. 22. I. em. 1. Rökussal szembe

Képviselő-változás

miatt kérjük a címre és a telefonszámra ügyelni!

GYÁRI ÚJ
UNDERWOOD
 IRÓGÉPEK
 kizárólag cégünkél kaphatók
 Előnyös fizetési feltételek
UNDERWOOD-irógépek
 magyarországi vezérképviselete
 Irógépbehozatali Részvénytársaság, Budapest V. Dorottya-utca 9
 Telefon: 250-4

VASÁRNAPI SPORT

Hungária-Beogradski 4:0

Ujpest csak döntetlen eredményt tudott elérni a prágai Slaviával szemben

(A Reggel munkatársától.) A hosszú futball-talámi idő alatt kiéhezett közönség nagy sereg (közel 20.000 fizető néző) zarándokolt ki vasárnap a Hungária-úti pályára, ahol a Hungaria és a legkeresőbb jugszláv csapat, a Beogradski mérte össze erejét.

A revánra éhes belgrádokat közel ötszázfónyi sportrajongó kísérte Budapestre. Közülük különösen egy ragyogó szépségű hölgynek, aki nemzeti viseletében közfelfűnést keltett, akadt sok bánulója.

A Beogradski legénysége az első nagyvettől perében teljesen méltó ellenfele volt a Hungáriának, de a küzdelem második felében az erős irántól összeroppant.

Kár, hogy egy kínos incidens miatt botrányba fullt a mérkőzés.

Orlh ugyanis összepattolt az egyik szerb játékosal, aki herkepletemre lett. Társait ez annyira föllgerelte, hogy

Orthra rohantak s inzultálai akarták.

A közönség természetesen viharosan tiltakozott a csunya jelenet ellen. A nagyribűnön is egyszerre megbomlott a rend. A kék-fehér fanatikuskok ugyanis szembe akartak szállni a belgrádi vendégekkel, de a rendezőség csakhamar rendet teremtett.

A hangulat azonban továbbra is izzó maradt, mert a szerb játékosok átvándorol meg akarták bosszút tartsuk Orlh Gyurin, de ez nem sikerült.

Hungária-SK Beogradski 4:0 (2:0). Hungaria-ú. — Biro: Pressler (Bécs).

Már a 2. perében korcsot esik a belgrádok ellen. SK Skvarek felese a leg utolsó fut el. Egy perere az Opata bombaját bántulatos ügyességgel fogja el a szerb kapus. Erős tempóban folyik tovább a küzdelem. A 13. perében Skvarek elől az ellenfél kapusa elvetéssel szedi el a labdát. Rögön utána Biri kapuja kerül tűzbe. A szerbek támadási irány előlépek lesznek és a 15. perében Biri csak mérész elfetéssel tudja megmenteni a halálát. Majd Gligorovic lesz tanusagok kitűnő képességeiről több szigorított szabadságról és egy korner alkalmával. A 25. perében Mandl brilliáns felszabaduló rúgása után nagy botrány alakult ki a szerbek szentelgye előtt, de azelő meg késik.

A 29. perében Orlh belvezett lövése lesz Gligorovic zsakmanja, rögön utána pedig csak a szereseze menti meg Biri halálát.

Ideges játék után végre a 37. perében Orlh egy túmulatsból bekanalazza az első gólt: 1:0.

A 40. perében Opata korner rúg, de Jony lövése a kapu mellé megy. A további akciók az örökös ügyességű kapuson sorra megröpk. Az utolsófélgy pályán azonban a 41. perében Orlh összepatt Popovic-csal.

Szünet után

a kék-fehérek azonnal hatalmas tempót díktálnak, amely megzavarja a belgrádokat. Az újabb gól azonban sokáig késik, mert a főző csapatok lövései túlságosan.

A 21. perében Orlh összepatt Popovic-csal.

A szerb bekket ajuitan viszik ki a pályáról.

Társai fölválltan rohannak Orthra, de a közönség tiltakozó moraja közben a kitűnő bécsi bíró csakhamar rendet teremt.

Folyik a „játék” tovább...

A szerbek láthatóan „utaznak” Orthra,

aki azonban kidiribizli a lenegált akciókat is.

Közben Arsenievicet a bíró kitéllítja, de ugyanezre a sorsra jut Kvasz is, de előbb gólt fejtelt: 3:0.

A most már eldurvult mérkőzés utolsófélgyi perében Gligorovic egy vesszedelmes labdát elfogva, kirúgja, de az SKvarek hátulról visszapattan és a befutó Mitrovic csak kézzel tudja megakasztani utáiban.

Tízperesre — zug a főző.

A bíró meg is ítéli. Balafis pedig bovagja: 4:0.

Ujpest-Slavia 2:2 (0:0). (Ujpest-pályán. — Biro: Braun, Bécs.) A csak fővárosban játszó versengő szenvedett Ujpest teljesen egyenrangú ellenfelet volt a híres prágai csapatnak, de csatárai csak a II. félidőben voltak eredményesek. A 12. perében Lutz II. majdnem gólt vett, de rögön utána Jakube megszökik, azonban Kammermann a 15-oson helyi végig, amire a bíró „11”-et fejt. Ezt Forst III. védhetetlenül bovagja: 1:0. A csehek ellen-támadásait Bácsay teszi ártalmatlanná. A 23. perében azonban Cipera akcióiból Pucnak mégis sikerül ki-gyengítelnie: 1:1. A 35. perében Kammermann hunde miatt újabb „11”-es következtet és így megint Forst III. újítja a rendelkezési helyére: 2:1. Három perc múlva Puc újabb egelizet: 2:2.

Véres mérkőzés volt Belgrádban is. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

Vasárnap a bécsi WAC volt vendége a Jugoszlaviának. Győzött a WAC 2:0 (1:0)-ra. A nagyon kemény mérkőzés befejezése előtt csunya botrány támadt. A játékosok egy ártatlan bukítás miatt öltre mentek s amikor az egyik jugszláv játékosat hasbaragított, a közönség áttört a korlátokba és inzultálta a bécsieket. A rendőrség csak hosszas „küzdelem” után tudott rendet teremteni.

Papp rekordja és Marvalits hatalmas dobása atletikánk igazi nyeresége

A Springer-vándordíjat a griffmaderas atleták hódították el

(A Reggel tudósítójától.) Amilyen fájdalmas hírt adunk arról, hogy a cseh vendéglátók, Sandler és Strnisek az FTC viadalán szombaton és vasárnap is győztek, éppen olyan örövendetes, hogy

Papp György kontinensális viszonylatban is nagyszerű rekordot futott 5000 méteren (15 p. 17,8 mp.)

Rajta kívül Marvalits Kálmán teljesítménye ragyogó. A rekordot Egri 4637 cm-es diszkoszobdobásával fölüenyen győzte le.

Részletes eredmények:

100 méteres siktítás: 1. Hajdu (FTC) 10,8 mp. 2. Nagy (FTC) 11 mp. 3. Fluck (BTE) 11,2 mp. — 1500 méteres siktítás: 1. Sandler (Zsidótelek, Brünn) 4 p. 02 mp. 2. Strnisek (Zsidótelek, Brünn) 4 p. 03,4 mp. 3. Belloni (MAC) 4 p. 05,2 mp. — Súlydobás: 1. Darányi (MAC) 142 cm. 2. Eri (MAC) 1512 cm. 3. Balázs (FTC) 1283 cm. — Magasugrás: 1. Kéményi (BTE) 181 cm. 2. Udvardy (BTE) 174 cm. 3. Farkas dr. (FTC) 188 cm. — 400 méteres siktítás: 1. Barsi (BTE) 50,6 mp. 2. Szalay (BTE) 50,1 mp. 3. Gerő II. (KAOE) 52,4 mp. — Távolugrás: 1. Püspöky (MAC) 693 cm. 2. Semfi (MAC) 682 cm. 3. Rácz (FTC) 657 cm. — Diszkoszvetés: 1. Marvalits (BTE) 4607 cm. 2. Marvalits (MAC) 3680 cm. 1927 m. 2. Eri (MAC) 4284 cm. 3. Bestalan (BTE) 4115 cm. — Gerelyvetés: 1. Szepes (MAC) 5993 cm. 2. Gyurkó (FTC) 5427 cm. 3. Budavári (BTE) 5114 cm. — Olimpiai staféta B. es: 1. Fluck (BTE) 11 mp. 2. Fluck (BTE) 11,2 mp. 3. Fluck (BTE) 11,2 mp. 4. Fluck (BTE) 11,2 mp.

1. FTC 3 p. 52,2 mp. 2. BTC 5 p. 53,6 mp. 3. OTE 3 p. 58,2 mp. 4. BTE 3 p. 58,2 mp. 5. BTE 3 p. 59,2 mp. 6. FTC 3 p. 49 mp. 7. MTK 3 p. 43 mp.

A néhai dr. Sarányi Ferenc emlékére alapított örökös vándordíj idei védője a MAC 31 ponttal, 2. FTC 28 p. 3. BTE 24 p.

Eddigi védők: FTC 1921, 1922, 1923, 1925, MAC 1924, 1926.

Szabó Miklós új rekordja. (A Reggel tudósítójától.) A vasárnap délelőtti nagy eső miatt nem fejezték be az MTK Szics-vándordíjas atletikai versenyt. A legszebb teljesítmény Szabó Miklós (KAOE) nevéhez fűződik. Balázs (FTC) is pompásan szerepelt. Sullval 1259 cm-t dobott, mögötte Hunyadi (BTE) végzett 1248 cm-rel. — A Szics-vándordíj eddigi állása a következő: 1. MTK 23 ponttal, 2. FTC 14 p., 3. MAC 9 p.

Főbb eredmények: 1. 100-400 méteres staféta: 1. MAC 9 p. 36,6 mp. 2. MTK 9 p. 41,8 mp. 3. BTE 10 p. 01,6 mp. 11. 5000 méteres (új) csapatverseny: 1. MTE 132 ponttal, 2. Vasas 111 p., 3. MTK 103 p. Ezközlő: 1. Magyar MTE 9 p. 33,8 mp. 2. Gergely (Vasas) 9 p. 40 mp. 3. Mach (Vasas) 9 p. 40 mp. — III. Súlydobás ötös csapatverseny, Budapest bajnoksága: Bujnok MTK 998,6 cm. átlag, 2. FTC 956,6 cm. 3. BTE 945,4 cm. — IV. 500 méteres siktítás: 1. Szabó Miklós (KAOE) 1 p. 08 mp., országos ifjúsági rekord; 2. Köstner (DEAC) 1 p. 10 mp. — A futballban a gus küzdelemek ma, hétfőn délután 5 órakor kezdődnek a Hungaria-úti pályán.

A Corinthian-vándordíj győztese a MAC. A husz esztendővel ezelőtt alapított Corinthian-vándordíj, amelyet a MAC kapott akkor a világhírű Corinthian-csapatól, végre a griffmaderas gárda védelmébe került, miután vasárnap a döntőben a Dorogi AC-ot 3:0 (2:0) arányban biztosan verte.

Szeged—Makó és Hódmezővásárhely között 120 km-es kerékpárverseny volt vasárnap délelőtt. A heven induló közül Hölzl (Világosság) győzött 4 óra 20 p. 44 mp.-es idővel. 2. Vida (BSE), 3. Henich (Arad). A csapatversenyben a Postás diadalmasodott és ezzel elnyerte az értékes ezüstserleget.

ZÁLOGCÉDULÁKAT hivatalos, ékeskeret, briliánsokat birtokosok drágabban vesz; Székely Emil Kivágy-51. (Teréz-cseptomma 1 utca) szemben.) Telefon

Európa-bajnok vízipólo csapatunk először az olaszokkal mérkőzik Bolognában

— A Reggel tudósítójának távirati jelentése —

Bologna, augusztus 28. (Érkezett éjjel 12 óra 40 perckor.)

Fütagoltat uszó- és vízipólógárdák vasárnap este 7 órakor Bolognába érkeztek. Miután az Európa-bajnoki viadal csak szerdán kezdődik, reprezentatívainknak három éon idejük a pihenésre és az utolsó tréningekre.

Favorit vízipólocsapatunk hétfőn a pompás Littoralban, amely a város polgármesterét, Arpinati lovagot díszéri, az olasz válogatott teammel mérkőzik egy barátságos meces keretében.

Az 5000 méteres versenyuszata víz 23,5 Celsius, ami nekint kitűnően megfelel.

A svéd Bergvall Arne Borgia gyűjtemének árdekeben hatalmas propagandát kezdett.

Stieber Lóti rekordot uszott az Óbudai Torna-Egylet uszóversenyén, amely a nagy krekkek távolitében csak pár nézőt vonzott a eszszárfürdő uszódába. Főbb események: I. 50 m. (kezdők): 1. Kovács Ferenc UTE 34,4 mp. — II. 50 m. (gyermek): 1. Kánási Gyula OTE 33,2 mp. — III. 100 m. (ifjúsgói): 1. Mészáros Tibor BBTE—Kisossz 1 p. 12,8 mp. — IV. 4x50 m. (junior): 1. MAC 2 p. 10,4 mp. — V. 100 m. (hál): 1. Avar Mihály MAC 1 p. 23 mp. — VI. 50 m. (hölgy): 1. Stieber Lóti MAC 34,6 mp. Országos rekord! — VII. 3x50 m. (gyermek): 1. MAC 1 p. 48,4 mp. — VIII. 100 m. (II. oszt.): 1. Bartók László OTE 1 p. 08,8 mp. — IX. 100 m. 1. Gécze János OTE 16 p. 14 mp. — X. Múgrás: 1. Lennhardt Ernő OTE 157 ponttal. — Vízipólómérkőzés: MAC—OTE 6:1 (4:0). Beszkárt—Postás 5:1 (3:0).

Favoritgyőzelmek a fővárosban és a vidéken

(A Reggel tudósítójától.) Az elsőosztályú profillig vasárnap startolt. Hat klub a vidéken mérte össze az erejét, kettő pedig a fővárosban csapott össze.

Az egész vonalon a favoritok győztek. Az egyes mérkőzésekről az alábbi jelentéseink számolnak be:

Vasas—Nemzeti 2:1 (1:1). Hungaria-ú. — Biro: Vizecznik. A Nemzetik tanadásval kezdődik a küzdelem. Par név múlva a Vasasok is szőhoz jutnak, de két kibaszatlan korner után ismét a Nemzeti csatárai lépnek akcióba. Különösen Voleffin van elemében, aki a 8. perében 23 méteres helyezett lövéssel Wimmer hálóba lövi a gólt. A Vasas vezetője: 0:1. Útrakézdés után a Vasasok heven ellenátámadásuk a 13. perében „11”-eshez (hands miatt) jutnak, amelyből Kovács kiengedül: 1:1. A félidő végéig a Nemzeti félény gyezőkben folyik a küzdelem, de a Vasas-védőlem, bár bizonytalanul, biztosan győztesen ér véget. Félidő: 1:1. A második félidő első negyedéjára váltakozó (tamadással) telik el, azonban mindkét fél csatárai sorozatos hibákat követnek meg a hatoson belül is. A 15. perében Korner a Vasas ellenében Wimmer ügyes lövése ellenére sem esik gól. Csalmas játék után a Vasas egyszerre hatalmas tempót díktál és a 26. perében Lászy védhetetlen löbb felszárakos lövésrel megszéri a vezetést: 2:1.

A 36. perében Wimmer bravros kifutással és elrotással megzakadályozta a kiegyenlítést. A további perék időkihasználás teltek el.

Bástya—III. ker. TVE 3:1 (2:1). (Szeged. — Biro: Biri S.) A szegediak mindvégig féltékeny voltak. Az első gól a 10. perében esett Varga (Bástya) hálójába. Haróvath a 11. perében eglyázta, a 20. perében Hossz újra Szegednek jutította a vezetést. A harmadik és egyben utolsó gól ugyanezer Hossz lötte a II. félidő 20. perében.

Ferenzváros-Bocskay 3:0 (2:0). (Debrecen. — Biro: Klug F.) A bajnokságot nem mutatott klasszisjátékok, de a zöld-fehér csatárok az első félidő gyezőkben kapuja elé eredményesek voltak. Góllövek: Fröhlich, Szűcsnek és Rázó.

Sabaria—Attila 1:0 (0:0). (Miskolc. — Biro: Iványesi.) A szombathelyi legénység megérdemelten jutott a győzelmhez. A mérkőzés egyetlen gólja a II. félidő 31. perében Burcsk headasból Stefan fejtette.

Vasárnap éjszaka válogatták ki a franciák ellen szereplő atletárgárdát, amelynek névsora a következőképpen fest: 100 m.: Hajdu, Nagy (Szalai), 400 m.: Barsi (Szalai, Gerő II.), 800 m.: Magdiés, Marton (Aczél), 1500 m.: Belloni, Szerb (Főrehgyi), 5000 m.: Papp, Grosz (Szerb), 110 m.-es gól: Püspöky, Somfay (Várnai), távolugrás: Püspöky, Somfay (Farkas), magasugrás: Kéményi (Udvardy, Tóth), mizugrás: Karlovits, Hévízy, súlydobás: Darányi, Bácsalmasi, diszkoszvetés: Marvalits, Egri (Darányi), gerelyvetés: Szepes, Gyurkó. Ez a névsor azonban az MTK viadala után esetleg módosul.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4
Műszaki igazgató: Deutsch D.

FÉNYKEZŐGÉPEK és az összes FOTOCIKKEK BUDAPEST VI, TERÉZ-KÖRUT 6 Fűzetel: király-ntca 69. szám

Fontos határozatokat hozott a vasárnapi futballkonferencia

(A Reggel tudósítójától.) A Közép-európai Kupa bizottsága vasárnap az MTK-szék Ficsker Már elnökségével konferenciát tartott. Az osztrákokat Meisl Hugo és dr. Gerő képviselte, a csehekét dr. Bednarz, Scheinost és Loos, a jugszlávokat pedig dr. Andrejovic és Riboli képviselték. A magyar érdekek szószólója dr. Fodor Henrik volt, aki három óra át tartó tanácskozásán a következő megállapodások történtek:

1. A Közép-európai Kupát, amely tulajdonképpen nem is Kupa, hanem egy nagyszerű díszdíj lesz, a bécsi Ferencvárosi Sportklubnak átadományozzuk.
2. A Közép-európai Kupában résztvevő egyesületek mindenképp 8-8 bírót ajánlhat, akik közül Mauro, Uelke Meisl és dr. Bednarz kitérd ki a vezeték. Határibárk csak azok lehetnek, akik már legalább 10 nemzetközi mérkőzés teljes megelgedésére vettek te.
3. A Magyarországot képviselő Hungaria legközelebbi ellenfele a prágai Slavia lesz Budapestben szeptember 4-én. A mérkőzés bevételeinek előzésára tárgyaljunk a legközelebbi konferencia fog határozni.